

XAVIER BLANCAFORT

VOL DIRECTE??? CONTROLS DE SEGURETAT???

Taradell – Barcelona – Madrid – San José

Marxem el dia de la Festa Major, de matinada, havent dormit poc... tot i que ens hem sabut controlar, i que ens ha sabut greu perdre'ns gairebé tota la festa. Per sort, ens porten els pares a l'aeroport i no ens hem de refiar de cap amic. Ja ho teníem previst.

Aquest any a Costa Rica, amb en Jordi, el meu germà, i en Pere, un altre amic. Ells en tenien ganes i per mi era un destí "en llista d'espera"... i les oportunitats com aquesta, viatjar amb amics, quan es pot, s'han d'aprofitar. No era la meva primera opció. Les selves asiàtiques s'hauran de tornar a esperar, potser una bona temporada. No m'agrada repetir, si puc, un mateix bioma dos anys seguits (i d'Àsia m'atreuen, principalment, doncs això, les seves selves).

En Jordi està nerviós i atabalat, i no ho deixarà d'estar-ho fins que arribem a l'hotel de San José, segurament, tal i com devia estar-ho jo en els meus primers viatges llargs. Per ell és el primer. Per sort tant jo com en Pere, més acostumats a aquest tipus de "mogudes", ens agafem les coses amb més calma, sovint amb resignació.

Volem, de Barcelona a Madrid, amb un *Airbus A-320* d'Iberia. El trajecte serà molt plàcid, amb alguna petita turbulència, però res més. Només veure l'avió hem començat a sospitar el que confirmarem poc després: l'escala tècnica a Madrid, on suposadament no hauríem de baixar, tal i com ens van dir a l'agència on vam comprar els bitllets, és una escala real. Dues hores a la famosa T4 de Barajas, temps suficient per passar una altra vegada els controls de seguretat, situar-nos, anar al lavabo, menjar i beure alguna cosa... no massa lluny de la porta d'embarcament... en Jordi continua neguitós.

Pugem, ara si, a l'avió que ens ha de portar fins a San José, també d'Iberia. Les hostesses repeteixen, mecànicament, el *Bienvenido buenos días* a tothom... excepte quan passem nosaltres, que canvien a un *Welcome, good morning...* comencem bé, si aquí ja ens prenen per "gringos". Fem els 8.488 quilòmetres de Madrid a San José amb un altre Airbus, un A340/600. L'avió va força buit i tindrem, durant tot el trajecte, els quatre seients de la fila del mig per a nosaltres sols. Anirem amples, cosa que agraiem després d'onze hores de vol. Onze hores plàcides, pràcticament sense cap turbulència... però de dia. El millor, l'enlairament, que podem veure a les pantalles gracies a la càmera que hi ha a l'aleró de cua. Tenim temps, de sobres, per dormir algunes estonetes, poques, llegir, mirar la "tele" (Shrek III i Spiderman 3, no estem massa de sort, tot i que ens les mirarem), escoltar música, menjar el que ens porten (l'avantatge de viatjar amb Iberia és

que el menjar és correcte i identificable), fer algun passatemps i avorrir-nos força. Les hores se'ns fan llargues, llarguíssimes. Cap dels tres porta rellotge i a les pantalles, com passa en d'altres companyies, no apareix el mapa amb la distància recorreguda, la velocitat, l'hora local a destí i el temps que falta per arribar-hi. No sabem si per bé o per mal.

Les nostres maletes arriben en perfecte estat, les recollim, passem els controls d'immigració i sortim del petit aeroport. Ara sí, ja hem arribat. Ens haurien d'estar esperant amb un cartellet, cosa que, almenys a mi, fins i tot em fa certa gràcia. No m'ha passat mai. No veiem ningú a fora i comencem a buscar, fins que finalment en Jordi i en Pere troben al "xofer" i m'avisen (en menys de cinc minuts). Em quedaré amb les ganes de veure el meu nom escrit en un cartell. La primera frase que dic en castellà (al conductor) és: *ya cojo yo las maletas...* comencem bé... sabent i tenint en compte que aquí *cojer* no vol dir agafar, sinó, literalment, follar. Ens costarà uns dies, uns quants errors i uns quants riures més acostumar-nos a *agarrar* les coses. El "xofer" és un servei que oferia l'hotel que tenim reservat, per vint-i-cinc dòlars (en total), que vam decidir aprofitar preveient que arribaríem tal i com hem arribat: cansats i sense ganes de conduir. La pensada va ser molt bona, veient, també, com està el trànsit i "amagat" l'hotel.

Ens instal·lem al Costa Verde Inn d'Escazú, a les afores de San José. Està molt bé i fins i tot té piscina i *jacuzzi*, encara que no tindrem temps de gaudir-ne. El seu preu, vint-i-tres dòlars per persona i nit, amb esmorzar, tot i que car en comparació amb el que tenim previst, és més que raonable. Pràcticament sense temps d'acabar-nos la primera cervesa a la seva terrassa, ens venen a portar el cotxe que també tenim llogat per internet, tal i com vam acordar, a l'agència Sol, per uns tres-cents dòlars la setmana. Una altra bona idea. Un *Dahiatsu Terios* 4x4 que semblava més gran a la foto (és només un pel més gran que un *Susuki*), però que ens anirà molt bé (tot i que haurem de plegar un dels seients de darrera per encabir-hi les tres maletes, més les tres bosses de mà).

Descansem una mica i decidim sopar a l'hotel mateix. Després de triar els plats, el recepcionista truca al restaurant la Casona, sis racions petites que ens portaran en un taxi. Per mi una de *patacones* amb *frijoles* i una altra de *Gallo* (arròs amb *frijoles*) amb *chincharrón* (porc). En total uns set mil cinc-cents colones, més mil del taxi (uns setze dòlars tot plegat). Quedem tips.

Tot i que en Pere té ganes de sortir una mica, en Jordi i jo no ens aguantem (ell tampoc) i anem a mirar una mica la "tele" a l'habitació. Abans d'anar a dormir desfem

una mica les maletes i... sorpresa!!! En Jordi ha passat per tots els controls de seguretat dels aeroports, a la bossa de mà, sense saber-ho i per oblit, una navalla suïssa!!! I no pas de les més petites!!! ... I llavors et fan deixar els encenedors o treure't les sabates... sense comentaris.

L'ODISSEA

San José - Tortuguero

Ens llevem d'hora, molt d'hora, esmorzem i carreguem les maletes al cotxe. Comença el viatge de veritat. Tot i que ens ho han indicat bé, només sortir d'Escazú i entrar a San José ens perdem, i al voler tornar la direcció correcta ens perdem encara més. Preguntem i ens tornem a perdre. Tornem a preguntar i ens tornem a perdre, i tornem a preguntar i ens tornem a perdre i... No hi cap cartell indicador enlloc. Finalment, però, al cap d'una bona estona, després d'una última indicació, i sense veure-ho massa clar, aconseguim sortir de la ciutat i agafar la carretera en direcció a Limón.

Poc després de sortir de la capital la carretera es comença a enfilars entre muntanyes, per un espès bosc. El nostre primer contacte amb la selva, el Parc Nacional Braulio Carrillo. La carretera el travessa pel mig, d'oest a est. Tot i anar amb el cotxe tenim temps de gaudir-ne, el trànsit és molt dens, hi ha molts camions i no es pot avançar pràcticament enlloc. Hem d'anar a poc a poc, per força. Ja baixant estarem, també, una bona estona aturats per culpa d'un camió accidentat, estona que aprofito per comprar, i menjar-me, els primers *platanitos*, plàtans fregits, del viatge... un dels petits plaers, per a mi, de viatge a Amèrica, i una de les primeres coses que faig quan hi arribo, si puc.

A Guapiles ens passem el trencant cap a Cariari, que no està indicat en direcció al Carib, però si tornant... una cosa freqüent i que, d'aquí a pocs dies, ja tindrem en compte. Sempre. Hem de recular i tornem a perdre una estoneta més.

Tot passant per Cariari ens parem a una sucursal del *Banco Nacional*, on ens han dit que fan el millor canvi. Ahir vam fer la primera aportació al pot comú, de tantes que farem fins al final del viatge. Canviarem, també, els primers dòlars a colones (repartir-nos-en sempre una petita part per a les despeses personals). Entrem en Jordi i jo. Només fer-ho, i veure'ns indecisos, el guarda de seguretat ens dóna la mà i la benvinguda i ens indica a quina cua ens hem de posar. Ja a la cua, la sensació de "bitxos *rarus*", que hem tingut només passar la porta, s'accentua encara més. La vestimenta, que casa nostra passaria totalment desapercebuda, aquí ens delata clarament com a turistes, això sense afegir que som més alts que la majoria i la nostra pell està molt menys bronzejada, blanca en comparació. Cantem com dues "almejas" i ens sentim, tot i que discretament, observats.

Arribem a la Pavona a les onze o quarts de dotze. Com que el vaixell-bus que va a Tortuguero, l'única forma d'arribar-hi, no surt fins a quarts de dues, decidim agafar un

bote per a nosaltres sols. Ens costa setanta dòlars, un preu que a casa nostra segurament no considerariem excessiu (són vint-i-tres dòlars per cap) però que, veient els preus en general i els de la tornada, és clarament poc menys que una estafa, per no dir una estafa directament... i a més a més, no hem regatejat!!! Bé, que hi farem, serà la primera i única badada del viatge. Tot i això, el trajecte val molt la pena. No ens penedirem d'haver pagat més, sinó d'haver pagat tant. Passem per diferents canals cada vegada més grans i amb una selva cada vegada més espessa i frondosa, aturant-nos a contemplar els diferents animals que veiem pel camí, com llangardaixos, mones, bernats pescaires o blauets, entre altres.

Ens deixen a tocar de les *cabinas* Tortuguero, l'hotel que tenim reservat (per internet). La *Lonely* indicava que era millor fer-ho, per no tenir problemes. A diferència de la resta del país, en ser època de posta de les tortugues, aquí és temporada alta. Tot i això, tant avui com les altres dues nits que hi passarem hi ha moltes habitacions lliures, i la resta d'hotels tampoc estan plens. L'habitació, bàsica, està molt bé, és força barata, deu dòlars per persona i nit, i fins i tot té una hamaca fora a la porta. Hi estarem molt bé. Tot i que no ens penedim d'haver fet la reserva, per la comoditat que això representa, no valia la pena.

Un cop instal·lats organitzem les excursions dels dos dies que estarem aquí, des de l'hotel mateix. Avui al vespre ja en volem fer una. Tot seguit anem a l'entrada del Parc Nacional de Tortuguero a comprar un passi per a tres dies, per deu dòlars, encara que segurament no el farem servir fins demà (l'entrada diària val set dòlars i surt a compte encara que només s'usi dos dies). Després dinem a la *soda* Chelonia Midas, una hamburguesa generosa amb un bon grapat de patates i un refresc, per uns mil tres-cents colones (poc més de dos dòlars i mig). Sense temps per pair-la, i tot i la forta xafagor, caminem un parell d'hores per la platja, més o menys fins a les sis, hora en què es fa fosc i està prohibit entrar-hi. Hi fem el primer intent per veure com neixen les tortuguetes i entren al mar. Sense èxit.

Tornem a les *cabinas* i ens "apalanquem" a l'hamaca del porxo, tot fent una cervesa i gaudint de la tranquil·litat del poble, sense cotxes... i amb el permís dels veïns, que sovint tenen la música a un volum excessiu (afortunadament, només de dia).

Com que hem agafat mandra, decidim sopar a l'hotel mateix. Pollo a la cervesa acompanyat d'arròs, verdura bullida i amanida. Havent sopat conversem amb la Beben i en Ricardo, l'amable i simpàtica parella que es cuida de l'hotel. La vetllada és molt

agradable i ell fins i tot ens farà alguns trucs de cartes i ens cantarà música tradicional, guitarra, inclosa. Per sort o per desgràcia, però, hem de marxar.

A quarts de deu ens passen a recollir per anar a veure la posta de les tortugues. Ens reunim amb la resta del grup i ens expliquen el funcionament de l'excursió. Hi ha dos tornos, de vuit a deu i de deu a dotze, tant per uns, com pels altres, la platja està dividida en diferents parts que, alhora, són assignades a quatre grups diferents cada una. A cada part hi ha diferents zones d'entrada numerades. Els guardes del Parc Nacional guaiten a la platja i quan una tortuga comença la posta avisen als guies, que s'esperen amb els grups en un camí darrera la platja (mai abans, ja que si son molestades abans d'hora hi ha el risc que abandonin el niu). Tot seguit els grups, que no poden superar les deu persones, prèviament numerats, entren a la platja i, també per tornos, contemplen l'espectacle, fent més d'una rotació per què tothom en pugui gaudir. A excepció de les llums vermelles que porten els guies, no es permet encendre cap mena de llum (ni la pantalla del mòbil ni, òbviament, fer fotos amb flash)... i és precisament per això que, del tot encertadament, vam planificar venir aquí en lluna plena. Avui, a més, no hi ha ni un núvol.

Mentre ens esperem al camí ens expliquen una mica la biologia de l'espècie... fins que ens criden i comencen algunes caminades amunt i avall, sense sort, abans que, finalment, aconseguim entrar a la platja i veure més o menys el que volíem. Una tortuga, força gran, està tapant el niu, amb les potes del davant, últim pas abans de tornar a l'aigua. Un cop ha acabat, es gira feixugament i, descansant a estones, mica en mica i poc a poc, es dirigeix cap el mar. Fa un últim descans on trenquen les onades i desapareix, gairebé de sobte, entre mirades emocionades. Un tros més enllà, una altra comença a sortir de l'aigua. Hem de marxar, no la volem espantar. Sortim cap al camí i, a pocs metres d'on estàvem, veiem amb sorpresa i de passada una altra tortuga que tapa el seu niu. La nit, però, encara no ha acabat... ja marxant i mig d'amagat (perquè té el cap colgat de sorra i no ens pot veure), ens en deixen veure com una altra comença a excavar el niu.

Si bé fet així l'experiència sembla que pugui perdre una mica d'encant, potser seria més romàntic, emocionant o salvatge passejar per la platja i descobrir, de mica en mica, les diferents escenes, som molt conscients que aquesta és la manera en què, any rere any, la població de tortugues es vagi recuperant i de què tothom, ara i en futur, pugui gaudir d'aquest espectacle natural incomparable, tant impressionant i bonic.

Demà ens hem de llevar d'hora i ens anem a dormir tard, però, almenys jo, content i feliç, només per això, ja ha valgut la pena venir... i falten vint dies de viatge.

PRIMER BANY AL CARIB

Tortuguero

Ens llevem a dos quarts de sis. A les sis comença el “tour” de canoa. Afortunadament, a pocs metres de l’hotel. De guia ens toca en Javier, un noi molt jove que, tot remant conjuntament amb un de nosaltres, per torns, ens portarà pels canals de Tortuguero. L’experiència és realment fantàstica, naveguem per les tranquil·les aigües dels *senderos acuáticos*, envoltats per una vegetació d’un verd intens, diversa i exuberant, tot contemplant, ara aquí, ara allà, una fauna rica i variada... mones aranya, jacanes, martinets de nit, blauets, tortugues d’aigua, crancs de riu... o caimans. En podem contemplar dos, un, immòbil, a escassos centímetres del petit *bote*. Impressionants. Només som “molestats”, esporàdicament, per les llanxes a motor que fan el mateix que nosaltres. Al nostre parer, amb molt menys encant. L’excursió dura unes tres hores i ens ha costat quinze dòlars per cap.

Tornem a les *cabinas* per esmorzar i acabar de planificar el dia. Decidim anar al Parc Nacional. Lloguem unes botes d’aigua (per un dòlar), ens empastifem de repel·lent per als mosquits, entrem al Parc i comencem a caminar. Almenys des del poble de Tortuguero, per l’únic sender possible, el *sendero Gavilán* (ben senyalitzat i sense pèrdua). En Pere i jo ens ho agafem amb molta calma, fent fotos i encantant-nos tota mena de plantes, flors, fulles, escorces i animals... tanta, que en Jordi ens abandona i comença a passar cap a l’hotel. De fauna “gran” en veiem poca, només un parell d’espècies d’ocells, un parell de llangardaixos i les mones udoladores, cridant sobre nostre. Estem més de dues hores per completar els dos quilòmetres de recorregut.

A la tornada, mentre en Jordi i en Pere fan la migdiada, aprofito per classificar els animals del dia i comprar el meu dinar: una *Coca-cola light* i una bossa de *platanitos*. Més tard, cap a les quatre, els tres tornem a la platja a la recerca de tortuguetes, avui però, això també ens ho prenem amb més calma i ens banyem a les calentes aigües del Carib, tant jo com en Jordi, per primera vegada a les nostres vides. De tortuguetes, però, no en veiem ni una i ja em començo a fer a la idea que serà l’espíneta d’aquest viatge.

Tornem a l’hotel per dutxar-nos, descansar una mica, passejar una estona i anar a sopar, a la *soda* Pink Pura Vida. Tres racions petites de *tacos* més tres cerveses per uns quatre mil cinc-cents colones (uns vuit dòlars). Potser per la xafagor que ha fet i fa, no tenim massa gana i de seguida quedem tips.

Ens esperem una estona a l'habitació i, en Pere i jo, tornem a marxar a quarts de deu. Repetim experiència amb el mateix guia que ahir, en Victor. Ens esperem una estona rere la platja fins que ens criden. Avui no hi hauran caminades amunt i avall, ni tantes explicacions, i de seguida entrarem a la platja. Veiem el que ens faltava, la posta pròpiament dita i com la tapa amb les potes del darrera. Deixem la tortuga enfeinada quan una altra que ha acabat el camuflatge del niu, a pocs metres d'on estàvem, es dirigeix, també lenta i feixugament, cap a l'aigua. Com la d'ahir, s'atura on trenquen les onades per fer un últim descans i, també fent un últim esforç, desapareix de sobte sota l'aigua... entre unes altres mirades, igualment emocionades.

L'experiència, tot i que molt més breu, amb una hora hem vist pràcticament el mateix que ahir en dues, ha estat igual d'intensa. Ens anem a dormir contents i, afortunadament, una mica més d'hora (demà ens hi tornem a posar molt aviat). Per sort, a la nit les temperatures són més agradables i podem dormir bé... jo, que des de què m'he aprimat estic d'un fredeluc impressionant, fins i tot em despertaré de fred les tres nits que passem aquí.

ÚLTIM INTENT

Tortuguero

Ens tornem a llevar a dos quarts de sis, per agafar un altre *bote*. Avui, però, a motor i per anar a caminar. Serem cinc, nosaltres i la parella de catalans en viatge de noces que vam conèixer a l'aeroport de Madrid, la Meri i en Ricki, i que ens vam trobar, també, abans d'ahir a la nit a la posta de les tortugues. Portem un guia acompanyant i, tot plegat, ens costarà uns quinze dòlars per cap.

Fem deu minuts amb la Barca i desembarquem a la petita comunitat de San Francisco. Des d'aquí comencem la caminada fins al cim del Cerro Tortuguero que, amb els seus 119 metres d'alçada, és el punt més alt de la zona (i l'únic turó que hi ha). Havent passat el poble de seguida ens comencem a enfilars per una típica selva fosca i esclarissada. La caminada no és massa dura, però la pujada és empinada, fa xafagor i el camí està molt enfangat. De tant en tant ens aturem a descansar o contemplar alguns arbres especialment grans o bonics, no tenim pressa. També ens encantem tot observant un dels animals que, almenys jo, tenia més ganes de veure: les granotes roges verinoses. Un cop a dalt, la vista és fantàstica. Una ampla planura sense fi recoberta de selva verda que mor al Carib, tacada pel blau de canals, rius i llacunes,. La baixada, pel mateix lloc, és una mica més complicada i hem d'estar més pendents d'on posem els peus per no relliscar.

Esmorzem a l'hotel. Avui, després de dos dies de felicitat absoluta, preguntem i ens assabentem dels preus d'esmorzars i sopars (quatre i sis dòlars, respectivament)... fins ara, a ningú se li havia ocorregut preguntar-ho! No és barat, però tampoc car. Em decanto pel *Tico Tradicional*, que consta d'un plat amb fruites (plàtan, pinya, síndria i mango) i un altre amb una truita d'un ou, arròs amb *frijoles*, pa i formatge.

Un cop refetes les forces, en Pere i jo decidim repetir la caminada al Parc Nacional, pel *sendero Gavilán*. Tot i que no ens hi encantarem tant com ahir, ens entretenim contemplant la vegetació, gràcies als cartells amb el seu nom comú i científic. També aconseguim veure alguns ocells, mones aranya i un altre curiós animal, que també tenia moltes ganes de veure: la tamàndua del nord, un ós formiguer.

El sender arriba fins a la platja, per on s'hi fan uns cent metres. En Pere decideix continuar caminant (deixant el sender pròpiament dit i agafant el que va paral·lel a la costa, i des d'on al vespre es van a veure les tortugues). Em poso al banyador, em descalço a l'ombra i començo a caminar cap al mar... i hi haig d'arribar corrent, la sorra

crema moltíssim. Arribo a l'aigua i en prou feines em refresca els peus. Deixo els trastos i em banyo al Carib, en aquesta mena de sopa tèbia... i ara, potser per primera vegada, aprecio aquelles "entrades", costoses però tan refrescants a la nostra Mediterrània. La platja està pràcticament deserta, compto poc més de dotze persones fins allà on m'arriba la vista (al capvespre, quan hi va la majoria de gent, de la zona i turistes, s'omple una miqueta més, però hi ha espai, més que de sobres, per a tothom). Això si que ho envejo.

Cansat d'esperar en Pere, això si, dins l'aigua, torno a les *cabinas* encantant-me tot contemplant un grup de mones carablanques, gairebé ja dins el poble. Em trobo amb en Jordi, que ja està agafant el ritme caribeny, llegint còmodament estirat a l'hamaca. També ens han fet neteja de l'habitació. Afortunadament. Entre els tres anàvem camí de convertir-la en una segona platja (per culpa de la sorra fina que portem enganxada cada cop que tornem de la platja). Al cap de poc arriba en Pere. Mentre ells dos fan una bona migdiada, aprofito, com faré durant tot el viatge, per classificar els animals que he vist al matí o, si no he tingut temps, el dia abans.

Cap a les tres de la tarda visitem el petit museu de la Caribbean Conservation Corporation, una O.N.G internacional dedicada, principalment, a la protecció de les tortugues marines i els seus habitats arreu del món. L'exposició, que inclou un vídeo divulgatiu sobre la biologia de les tortugues verdes, està molt bé i el seu preu és més que raonable, cinc-cents colones (un dòlar)... i encara que hagués estat un desastre, estaríem encantats de col·laborar... encara que sigui de forma tant minsa.

Aprofitant que l'edifici està al costat de la platja, fem un últim intent a la recerca de tortuguetes. Una altra vegada, tal i com ens imaginàvem, sense èxit... tot just haurien de néixer les primeres postes, sempre més escasses. En vistes d'això, ens tornem a banyar a la sopa i contemplar, ja amb una certa enyorança, els rastres que deixen les tortugues en les seves anades i vingudes al mar.

Tornem a l'hotel per dutxar-nos, amb aigua tèbia. Tot i que en tenim de calenta, no cal. Fa molta calor. Tot seguit anem a passejar pel poble a la recerca d'algun record per amics i familiars. Són més de les sis de la tarda i, com que gairebé totes les botigues estan tancades, decidim anar a fer la cervesa del dia a la terrassa del bar Budda... al costat de la llacuna mig estirats, d'entrada, en unes còmodes gandules (tot i que en Jordi i en Pere s'acabaran assentant a la taula del costat).

Una altra vegada a l'hotel, escric el diari, refem les maletes, llegim i sopem cap a tres quarts de vuit, *pollo* a la cervesa (amb arròs i verdura) o espaguetis. Bo, com sempre.

Xavier Blancafort

Conversem una estona amb la Beben i en Ricardo, molt conscienciats sobre la necessitat de conservació de la zona, i ens assabentem, de passada, que aquest any les primeres postes van ser més tard, gairebé a mitjans de juliol... el període d'incubació és de dos mesos... per això no hem vist tortuguetes!!! Ja podíem anar buscant!!! Anem a dormir d'hora, demà a primera hora hem de tornar a estar desperts.

PLATGES DESERTES

Tortuguero – Puerto Viejo

Ens llevem a un quart de sis del matí, per variar. Caminem els cent metres fins al moll principal, a la plaça del poble, carregats amb les maletes. Embarquem amb la primera companyia que trobem, *Coopetraca*, de les dues que hi ha. Ens costa mil sis-cents colones per cap (uns tres dòlars). La diferència de preu amb l'anada és clara, però encara que vam pagar massa, no ens en penedim del tot... passem pels mateixos canals, però sense aturar-nos enlloc. La barca, això sí, només frena una mica quan passem prop d'un cocodril, que amb prou feines treu el cap de l'aigua. Un bon detall.

Fa dies que no baixa prou aigua pel canal que arriba al moll de la Pavona, d'on vam sortir. Desembarquem a prop i pugem a un petit camió que, per uns cinc-cents colones (més o menys un dòlar), ens portarà fins on tenim el cotxe. Afortunadament no hem fet cas en Ricardo, que ens va aconsellar anar a peu i així gaudir del paisatge i la caminada, no gaire llarga, aproximadament d'un quilòmetre. Alguns trams del camí estan enfangats i amb bassals... i anem carregats amb les maletes... se'ns hagués fet etern!

Pugem al cotxe i marxem cap a Puerto Viejo, reculant fins a Guapiles i prenent la carretera fins a Limón. El paisatge que anirem veient està molt humanitzat, però no pas massa més que a Catalunya, només que, aquí, els camps són de pinyes, cafè o plàtans, i les taques de bosc, de selva.

Limón és el principal port del país, la carretera per arribar-hi està molt transitada. Cotxes i un munt de camions amunt i avall. Hem d'anar al seu ritme. Tot i que la carretera està força bé, sovint no els podem avançar i tampoc val la pena, uns metres més enllà n'hi haurà un altre. Aprofitem per esmorzar una mica en una de les nombroses *sodas* que hi ha pel camí. Afortunadament no hem d'entrar a la ciutat, la voregem passant entre magatzems amb piles i piles de contenidors.

Tant bon punt trenquem cap a Puerto Viejo, deixem enrere la ciutat i el trànsit. La carretera va, ara, en paral·lel a la costa del Carib, sovint entre plantacions de cocos ben bé al costat del mar. Ho aprofitem per estirar una mica les cames en una platja, aquesta sí, absolutament deserta. Passem per un altre control de la policia, avui és la segona vegada. Fem uns quilòmetres més fins arribar a Puerto Viejo i ens instal·lem a les *cabinas* Jacaranda. Són les primeres de la llista que portem, després d'haver revisat la *Lonely Planet* a casa abans de marxar. L'habitació ens costa quaranta-dos dòlars la nit

(catorze dòlars per cap). Segurament podríem haver trobat algun lloc més barat, però ens hi haurem de passar quatre nits, l'habitació és molt gran i està molt bé.

Un cop instal·lats sortim a passejar una estona i organitzar una mica els dies que estarem aquí. Anem, primer, fins a *Reef Runners*, l'única agència d'aquest tipus al poble, per contractar un parell d'immersions a la zona per en Pere. Tot seguit fins a l'A.T.E.C (Asociación Talamanquesa de Ecoturismo y Conservación), per llogar algunes excursions guiades. Ens mirem les diferents ofertes i, com que els preus estan bé, decidim contractar les excursions sense mirar a d'altres llocs, influenciats pel que posa la *Lonely Planet*. L'A.T.E.C és una organització sense ànim de lucre amb la intenció de promoure el turisme amb sensibilitat mediambiental, de manera que es beneficiï la població local i es millorin les comunitats. No és una agència de viatges, però organitza excursions amb la idea de cobrar menys que les grans empreses de circuits, però pagar més als guies del que cobrarien treballant per elles. Demà, mentre en Pere fa dues immersions, en Jordi i Jo anirem a Cahuita i, demà passat, els tres farem una excursió a Manzanillo.

Un cop contractat el que volem, i malgrat la calor intensa que fa, decidim passejar una mica més pel poble, una mena de Tossa de Mar rasta-afro-sud-americana, ple d'hotels i restaurants... i sense l'encant que se li suposa i de què parlen la majoria de guies, per molt que li busquem, i buscarem. Dinem en una de les poques *sodas* que hi ha, els tres per uns cinc mil set-cents colones (uns onze dòlars). Les *sodas* són els restaurants barats del país, als que intentarem anar sempre durant tot el viatge, tot i que a vegades el seu aspecte no sigui el millor (tot i això, cap dels tres vam agafar mai res). Per esmorzar solen oferir *Gallo Pinto*, (arròs amb *frijoles*, amb pa i algun embotit o formatge i fruites (amb preus al voltant dels vuit-cents colones, variant d'un lloc a un altre en funció de la quantitat), i per dinar *Casados*, que ve ser el mateix, arròs amb *frijoles*, però amb una mica de verdura o amanida i carn a la brasa o en salsa (amb preus que varien dels mil i poc als dos mil en funció del tipus de carn i la quantitat).

Descansem una estona a l'hotel i, per aprofitar la tarda, decidim anar fins a Punta Uvita. La platja és preciosa i està deserta, ens banyem, però no trobem els esculls i es frustra el nostre primer *snorkel*... l'endemà en Pere s'assabentarà que per fer-ho havíem d'haver anat a qualsevol dels extrems de la platja, i no al centre, sorrenc, on ens trobem.

Tornem a l'hotel i ens traiem la sorra fina de sobre a la dutxa d'aigua freda del jardí, obligatòria, per rentar-nos amb aigua calenta a l'habitació. La de l'habitació és la típica dutxa de molts hotels del país, o com a mínim dels més econòmics (que són als que

anem i anirem nosaltres): l'anomenada dutxa suïcida. L'escalfador està situat just a la sortida de l'aigua, escalfant-la mentre hi passa.

Tot seguit fem una altra breu passejada pel poble i les parades del mercat del costat de la platja, en una banda del poble, gairebé totes de temàtica "rasta", tot rebutjant ofertes de marihuana. Com que no tenim gaire gana, fem una cervesa i ens mengem una hamburguesa al restaurant el Dorado (per nou-cents colones, una mica menys de dos dòlars).

Estem cansats i tornem d'hora a l'habitació, per llegir, xerrar una estona o escriure el diari. També ho aprofitem per mirar-nos i triar les fotos del dia. Aquest any estreno càmera digital, tot i que a mitges. Porto la *reflex* d'anys anteriors, continuo fent diapositives... però en Jordi porta la que m'he comprat abans de marxar, usant-la com si fos la seva. Tot això amb la idea, tant aquí com un cop a casa, de poder comparar els dos sistemes i decidir de fer el pas d'una vegada, o no.

PERESOSOS, IGUANES I PEIXOS DE COLORS

Puerto Viejo (P.N. Cahuita)

A les sis ja estem desperts, segurament per culpa del *jet lag*. Aprofitem l'estona per vestir-nos, dutxar-nos i, en Jordi i en Pere, esmorzar amb calma al bar que hi ha una mica més avall de l'hotel, mentre jo, més lent, faig la motxilla.

Passo a recollir en Jordi i marxem cap al P.N de Cahuita, a uns quinze quilòmetres de Puerto Viejo (uns vint minuts). En Pere es queda a fer les seves immersions aquí. Arribem a l'entrada del Parc i en José, el nostre guia d'avui, ens ve a buscar quan ens veu. Aparquem el cotxe i comencem la caminada.

Paguem l'entrada, que aquí és "la voluntat". Som una mica garrepes i només deixem cinc dòlars per cap, sabent que a la resta de Parcs en val set (... ara em sap greu). Només començar a caminar ja comencem a veure els primers peresosos... i em trec la primera espineta que tenia clavada des d'Equador, en què en vaig veure un, de lluny i no massa bé. En José, a part de ser molt agradable, és un bon guia i en els dos quilòmetres i escaig de caminada veiem mones carablanques, udoladores i aranya, diverses espècies d'ocells i llangardaixos... i fins a una quinzena de peresosos més. I iguanes, aquestes últimes des d'una mica lluny i després de costar-me Déu i ajuda a localitzar-les. El camí, totalment pla i paral·lel a la platja, travessa una selva que mor en platges sorrenques sota palmeres i *manzanillos*. L'aigua del mar, clara, pren diferents tonalitats de verds i blaus al seu costat. El passeig és molt agradable i bonic, i hagués valgut la pena encara que no haguéssim vist tants animals.

Quan portem un parell d'hores caminant ens recull un *bote*, directament a la platja. Comença la segona part de l'excursió. Ens endinsem uns cinquanta metres mar endins i ens aturem. Ens empastifem de crema protectora pel sol, ens posem les ulleres i el tub i comencem a nedar. Encara que no és un típic escull, en forma de barrera, sinó que són agrupacions de coralls aquí i allà, veiem peixos de totes les mides i colors. Fantàstic. No sé on mirar, en tenia moltes ganes. A en Jordi, que és la primera vegada que fa *snorkel*, li ha costat acostumar-se a les ulleres i al tub, tot i això, els dos ens ho passarem molt bé durant l'hora i mitja que estarem a l'aigua... tot i que amb algunes conseqüències, els dos ens oblidem de posar-nos crema a la part posterior dels braços i ens els cremem (i en Jordi, tot i haver-s'hi posar-se crema, també l'esquena). Anirem amb *aftersun* uns quants dies.

Tornem a la platja, a Punta Cahuita, on bevem una mica d'aigua i ens mengem un parell de talls de pinya, boníssima, que ens tallen allà mateix (tot inclòs en el preu). Tot i que podem tornar amb el *bote* si volem, en Jordi s'ha quedat amb ganes de veure millor les iguanes i jo la serp i el basilisc. Decidim, doncs, tornar a peu... i amb molta més calma de la que hem vingut, fa molta calor. De passada acabarem, també, el tros de camí que no hem tingut temps de fer al matí. Ens acomiadem d'en José i comencem a caminar una altra vegada. Tot i que ens sembla que trobem el lloc on ens ha indicat que solen ser la serp i el basilisc, no els veiem. Anant sols només aconseguim veure un peresós “nou” i trobar-ne un de la quinzena que hem vist venint. Tampoc aconseguim tornar a veure les iguanes tot i saber on eren. Tot i això, i la calor, no ens en penedim, el camí és realment bonic.

Tornem a l'hotel, on ens trobem amb en Pere. Les dues immersions que ha fet han set “regulars” i, segons ell, cares pel tipus que eren (uns cent dòlars). No ha vist gaires coralls, cap peix gros i la visibilitat no era massa bona, encara que ha vist algunes coses interessants, com rajades, llagostes o un peix cofre verd.

Descansem una estona i decidim fer alguna cosa per passar la tarda. Per l'hora que és, les tres, descartem el salt d'aigua de Bibrí i ens decantem per Cahuita. A en Jordi i a mi no ens fa res i així en Pere també ho podrà veure. Entre una cosa i una altra hi arribem gairebé a les quatre. Com què el Parc tanca a les cinc, fem una caminada més breu. Tot i això aconseguim veure algun peresós, algunes mones carablanques i... les iguanes, al mateix lloc on eren al matí. En Jordi se'n treu les ganes. Mar endins és veuen tres ruixats, un d'ells fins i tot amb una mànega. No n'havia vist mai cap i en fa molta il·lusió. Un dia rodó.

Aprofitant que som aquí i ja es comença a fer fosc, reculem més cap al nord, fins a Peshurst, on hi ha l'última benzinera al sud de Limón (fins a Panamà). No volem apurar el dipòsit. No ho farem en tot el viatge... si bé les gasolineres no són escasses arreu del país, en algunes zones es poden fer força quilòmetres sense que se'n vegi cap. De camí ens aturen en un control de policia. No portem els passaports a sobre. Fem un intent de “despistar” preguntant on és la gasolinera més propera... però ens demanen el passaport igualment. El policia ens “renya” però com què, segons ell, està de bones, ens deixa marxar tot advertint-nos que ens podria haver fet quedar fins que vingués algú d'immigració. Fem un parell de quilòmetres, posem gasolina... i tornem per on hem vingut. Afortunadament, no ens tornen a aturar.

Tornem a l'hotel sense haver trobat un adaptador pels endolls. Fa dies que diem que n'hem de comprar un... però hem agafat el ritme caribeny i encara estem igual. Sense. Ja ho farem. Tot i que, lògicament, a la majoria de llocs que anirem durant el viatge són sistema americà, en alguns hotels hi ha un sistema mixt, nord-americà i europeu. De moment passem amb el que ens han deixat, i podem carregar les bateries de càmeres i mòbils (que tenen cobertura, com a mínim, a la majoria de pobles i ciutats i, sovint, en alguns Parcs Nacionals i zones protegides).

Els forts ruixats que hem vist al mar a la tarda, finalment, acaben tocant terra. Com que encara és d'hora, però ja és fosc, ens quedem a descansar a l'habitació amb la intenció d'anar a passejar i sopar més tard, quan la pluja afluixi una mica... però quedarem "fregits", morts estirats al llit. Portem dies llevant-nos d'hora, dormint poc i no parant d'anar d'un lloc a un altre. A quarts de nou em desperto, demano a en Jordi si vol anar a sopar i, com que em diu que no, em poso el pijama, tanco els llums i torno a adormir-me.

IMPRESSIÓ EQUIVOCADA I DOFINS, EEEEEH!!!

Puerto Viejo (R.F. Gandoca-Manzanillo)

Tornem a matinar i, aquesta vegada, no pas per culpa del *jet-lag*. Amb la dormida que hem fet, no és estrany!!! Mentre els altres fan, encara, una mica més de mandres, me'n vaig a veure ocells al jardí de l'hotel mateix. Poc després, esmorzem bé, al *Bread & Chocolate* de més avall. En Jordi i en Pere macedònia amb iogurt i jo un bikini generós, més un suc o un refresc (per uns dos mil set-cents colones per cap, uns cinc dòlars).

Agafem el cotxe i marxem cap a Manzanillo. Arribem fins al bar que hi ha final de la carretera, tal i com ens van indicar a l'agència. Com que ningú ens diu res, fem una volta pel petit poble. Tornem al bar i demanem per l'Omar, el nostre guia d'avui... ens diu que ja ens havia vist, però que ha pensat que li diríem alguna cosa. Sembla que vagi fumant. Tot i que no vol dir res, el seu aspecte no hi ajuda gaire. Tot seguit se'n va a casa seva per calçar-se i s'hi està uns deu minuts... comencem a pensar que serà un desastre.

Caminem uns cinquanta metres i sembla com si s'activés. Comencen les explicacions. Farem una caminada en cercle, passant primer per l'interior d'una selva secundària que havia estat, no fa pas massa, plantacions de plataners i cacau, però on no es van tallar els arbres més grans. Tot això sempre per un Refugi de Vida Silvestre, el de Gandoca-Manzanillo, que es diferencien dels Parcs Nacionals (de Costa Rica), perquè les terres no pertanyen a l'estat i hi són permeses algunes activitats, sempre que es facin de forma sostenible (sent, més o menys, l'equivalent a un Parc Natural a Catalunya). Veiem una bona quantitat de plantes curioses com les mimoses, el nori o les palmeres caminants (veure introducció). I, entre explicacions i xerrades, un bon grapat d'animals: peresosos, un esquirol, un parell d'escurçons, una boa, granotes verinoses roges, una taràntula, un insecte fulla, formigues talla-fulles, mones, crancs...

La primera impressió ha estat totalment equivocada, l'Omar no només és un guia excel·lent (possiblement un dels millors o el millor del viatge), sinó que també té un gran sentit del humor... ens diu, per exemple, que l'arbre conegut com a *indio desnudo*, per la seva escorça vermellosa, alguns també l'anomenen el *turista soleado*. Ens ho estem passant molt bé, gracies a això i a tot el que ens va ensenyat. També té un tic divertit xerrant que, al principi, no sabem ben bé com agafar-nos, acaba la majoria de les seves frases amb un eeeeeh???!!!!!!! Ens sorprèn també, tot i que a mitges, quan ens pregunta si el seu espanyol és comprensible... aquests dies hem sentit com molta gent de la zona parla una mena d'estrany anglès. Ara sabrem per què. La zona del sud del Carib

és el cor de la comunitat afrocaribenya de Costa Rica, on els jamaicans que va portar la *United Fruit* per construir la columna vertebral de l'originària república bananera, es van establir i fer casa seva. Els descendents d'aquests treballadors, tot i que coneixen l'espanyol, parlen una mena d'anglès crioll que barreja paraules d'aquesta llengua, amb d'altres d'espanyoles i franceses.

La segona part de la ruta, molt més curta i ja de tornada, passa pel costat de la platja, on l'Omar despenja un coco, el pela i talla amb un matxet, amb una rapidesa i destresa impressionants... si nosaltres intentéssim fer el mateix, no ens quedaria cap dit. La caminada acaba cap al migdia, al mateix bar d'on hem sortit. Hi trobem el nostre "capitan", en Victor (que, sigui dit de passada, també podria passar per un "macarra" o un mafiós llatí en qualsevol pel·lícula nord-americana).

Reposem i refem una mica les forces, bevem una mica per recuperar-nos de la calor i la deshidratació... i marxem cap al *bote*. Comença la segona part de l'excursió. Sortim de la platja i voregem la costa, sempre per aigües cristal·lines, amb platges desertes o petits penya-segats, amb una fila de cocoters a primera línia i la selva al darrera. Travessem Punta Mona i l'illa dels Monos i en Victor modera, encara més, la velocitat. Entrem, si es pot dir així, a mar obert.

Comença la recerca de dofins, en un silenci tens i expectant. Continuem recte i girem, sense trobar-los. Quan comencem a témer que no estarem de sort i no els veurem, en Victor els localitza i ens hi apropem ràpidament. Aturem la barca a certa distància, respectant-los, cosa que volíem i que ja ens està bé. Comença l'espectacle. Tres dofins, segurament intentant aparellar-se, neden al voltant nostre fent, de tant en tant, algun salt, alguna esquixada, traient la cua, submergir-se i sortint a l'exterior ara aquí, ara allà. De tant en tant ens movem per acostar-nos-hi una mica, sempre, però, de forma respectuosa, deixant que siguin ells qui, en tot cas, s'acostin a nosaltres. Cap al final sembla que n'apareix algun altre, però molt poca estona. En Victor ens explica, també, que normalment es veu un grup molt més gran

Ens hi estem una hora que, almenys a mi i en Pere, se'ns fa molt curta. En Victor ens demana quan volem marxar i li hem de dir que faci, que per nosaltres no marxaríem fins que es faci fosc... ens quedem una estoneta més fins que, al cap de poc, li diem, amb pena, que sí, que marxem. Tornem més ràpid del que hem vingut, baixem i fem una cervesa al bar amb el nostre *capitan*, que té una conversa molt agradable i s'ha portat molt bé amb nosaltres.

Tornem a l'hotel per reposar una mica. Segurament per la calor, la suada i perquè no he begut prou, no em trobo del tot bé. Ens dutxem i, ja una mica més recuperats, anem a fer una volta per Puerto Viejo. La ferreteria està tancada, som dissabte i ens quedarem sense adaptador... un parell de dies més. Podem canviar, això si, en una casa de canvi dòlars per colones, que ja se'ns havíem acabat. Mengem un *casado* força gran en una *soda* (per mil set-cents a dos mil tres-cents colones per cap). Quedo tip i m'acabo de recuperar gairebé del tot. Tot i això, decideixo tornar a l'hotel per descansar el que queda de tarda, aprofitar per escriure el diari i classificar els animals d'avui.

Més tard, ja de fosc, fem un altre *casado*, més petit, en una altra *soda*, i anem a fer el got al Johnny's Place. Ens hi estem una estona, avui es veu una mica més d'ambient, però res de l'altre món (alguna taula més)... la nit no acabarà en festa. Rebutgem la quarta o cinquena oferta de marihuana des de què som aquí i ens anem a dormir.

SILENCI I BONA GENT

Puerto Viejo (R.F. Gandoca-Manzanillo)

Avui no. No ens llevem d'hora. Marxo amb en Pere fins a Manzanillo, on vol fer immersió. Per fer-la es necessiten un mínim de dos persones i sembla que avui no hi ha ningú més apuntat... bé, si, però estan *engomados* (amb ressaca) i potser es farà o potser no. Ens esperem una bona estona per acabar-ho d'assegurar, sense sort. Tornem a l'hotel, on havíem deixat en Jordi dormint (havent quedat que el passaria a recollir més tard, per així tenir el cotxe per fer el que volguéssim).

Decidim tornar a Manzanillo, els tres. Mentre en Jordi llegeix un llibre sota una palmera, a la platja, amb l'avantatge que avui no fa tanta calor com ahir i els dies anteriors, en Pere i jo fem *snorkeling*. Jo, amb la samarreta posada, per evitar més cremades. Els esculls de corall, molt semblants als de Cahuita, són a escassos metres de la platja... els peixos de colors, també. Era una de les coses que tenia més ganes de fer. M'ho passo molt bé. Ens hi estem fins que ens en cansem, cap al migdia.

Encara "arrugats", tot improvisant, decidim anar fins a Gandoca per aprofitar una mica la tarda. Reculem, primer, fins a Puerto Viejo, per travessar, gairebé tot seguit, els turons recoberts de selva de la Reserva Indígena Kekoldi o els seus entorns. A mig camí el paisatge torna a canviar, quan deixem enrere els turons i entrem en una plana fluvial recoberta de conreus, principalment, de plataners. Fem, en total, una hora i mitja en cotxe. La carretera, especialment en el seu últim tram, és força curiosa. Està molt bé, perfecte, segurament la millor que vam veure en el viatge... però, de tant en tant, literalment, deixa d'existir. Hi ha petits trams, en general de menys de cent metres, en què passa a ser un camí de sorra enclotat, en mal estat i sense cap motiu aparent. En general, bé perquè hi ha una esllavissada, bé perquè hi ha un pont, les carreteres, estiguin millor o pitjor, s'estrenyen, però com això, no veurem res més.

Arribem a la platja i no veiem a ningú. Com que volem anar fins a la llacuna de Gandoca, preguntem al primer que passa (feina que sempre em toca a mi). Estarem de sort. És en Rolando, un dels *guardaparques* i administradors de la Reserva. Ens explica que els guies que normalment fan l'excursió a la tarda no hi són, però ens indica on és la llacuna i s'ofereix a acompanyar-nos-hi, si té temps.

Mentre caminem per la platja fins a la llacuna, se'ns creua en Rolando amb el seu quad. Ens diu que ens hi acompanyarà. Ens espera a l'entrada de la llacuna. El trobem traient aigua del *bote* amb que anirem... i que, d'entrada, fa mitja por. Comencem a

remar, ell i dos de nosaltres, per torns, mentre ens explica, entre altres coses, que el govern espanyol ha ajudat a la reserva pagant, per exemple, els quads amb que fan la vigilància i la seu del Refugi i que és, també, la casa dels *guardaparques*.

A la llacuna, a vegades, s'hi poden veure manatins. Tot i que no estarem de sort amb això, ni tampoc veurem gaires animals, el passeig és realment fantàstic. Segurament perquè és mitja tarda i el sol, ja de baixada, fa que l'exuberant vegetació de les ribes és reflecteixi a l'aigua com en un mirall. Envoltats, sempre, d'un silenci impressionant... d'aquella pau i tranquil·litat que és pràcticament impossible trobar a casa nostra.

Per si no n'havíem tingut prou, quan baixem de la barca ens convida a casa seva, a l'entrada del poble. Caminem els set-cents metres de platja, fins al cotxe, i hi anem. Mantenim una conversa molt agradable mentre contemplem, des del balcó, en un parell d'arbres del jardí, una quinzena d'iguanes, com a mínim... i pensem en la feineda que vam tenir a Cahuita!!! Ens convida, també, a suc de llimona i a un tall de *panqueque*, una mena de pastís, fet per ell... ens costa frenar-nos, està bo i avui, mantenint el descontrol que portem des del principi del viatge, i que durarà uns quants dies més, no hem dinat i amb prou feines esmorzat (he menjat una pasteta per esmorzar i uns *platanitos* per dinar, els altres dos ni això). Ens hem passat tot aquests dies menjant fora d'hores, quan tenim gana, i saltant-nos un o més d'un àpat... per "reunificar-los" tots a alguna hora indeterminada.

Marxem de fosc, però contents i satisfets. Tornem a l'habitació, ens dutxem i anem a fer l'"esmorzar-dinar-berenar-sopar" d'avui. Devorem els *nachos*, que hem demanat per picar, i ens mengem, afamats, les tres pizzes mitjanes marina, picant i *tica* d'El Dorado. Potser és per la gana, però les trobem molt bones i el seu preu és molt raonable (uns dos mil colones, uns quatre dòlars la pizza).

Anem al Johnny's Place a fer el got. Afortunadament, almenys per mi, està tancat i es veu molt poc ambient pel carrer. Estic esgotat. Ens anem a dormir, bé, a escriure el diari o llegir una mica, i a dormir.

SERP PERILLOSA?

Puerto Viejo – Guapiles (P.N. Braulio Carrillo)

Avui tampoc ens llevem d'hora... o molt d'hora. Marxem a dos quarts de vuit de Puerto Viejo i ens acomiadem del Carib. Reculem fins a Guapiles, on fem alguna volta buscant hotel. Uns el volem a la carretera, a prop de l'excursió d'avui i de demà, perquè així sigui més pràctic i poder aprofitar millor el temps, i un altre al mig de la ciutat, per veure més gent. Al final prenem una decisió salomònica, ens instal·lem a l'hotel Lomas del Toro, al costat de la carretera i a escassos cinc minuts de la ciutat. És una mena de motel model americà, el cotxe aparcat davant la porta i una habitació ampla amb dos grans llits individuals (que semblen de matrimoni). Ho aprofitem, encara que en Jordi i jo avui haurem de dormir al mateix llit. El preu de l'habitació és de vuit mil colones, uns setze dòlars (no arriba als cinc dòlars i mig, per persona!). Ens hi instal·lem, no volem fer l'excursió de la tarda deixant les maletes al cotxe.

Decidim anar al P.N. Braulio Carrillo, a menys de mitja hora en cotxe. Aparquem a Quebrada Gonzalez, una de les entrades del Parc, paguem l'entrada (set dòlars per cap) i fem un parell de caminades. Recorrem, primer, el sender Las Palmas. Amb calma, gaudim molt de la vegetació de la selva tropical sempre verda, una mica més humida, més baixa, espessa, recoberta d'epífits i feréstega de les que hem vist fins ara. De fet, té aspecte de bosc nebulós. A mig camí el bosc fa honor al seu sobrenom, aquí l'anomenen *selva lluviosa*, i comença a ploure. Decidim acabar de fer la volta, de dos quilòmetres, força plans, sense fer el sender Botarama (que fa uns tres quilòmetres i està unit al que estem formant una mena de 8). Anem sense guia i es nota, encara que, tot i això, aconseguim veure una granota, un parell de sargantanes, un parell de tucans i una bonica serp lloro... bé, la serp gairebé la trepitja en Jordi... pensant-se que era una branca, tot i que amb un sisè sentit l'ha fet desconfiar... i en Pere i jo, que anem badant inconscientment darrera seu, la localitzem pel seu crit i bot enrere (d'en Jordi). Riurem una bona estona, especialment en Pere i jo (i al vespre, encara més, un cop confirmo el que he suposat d'entrada, gràcies als documentals de la *tele*: l'espècie no era verinosa... tot i que si pot ser una mica agressiva).

Un altre cop al pàrquing, com que la pluja ha afluixat una mica i no és massa intensa, decidim fer l'altre dels tres bonics senders de la zona, el Ceibo, un altre quilòmetre per la selva, tot i que aquesta vegada, meitat de pujada, meitat de baixada.

Tornem a l'hotel per descansar una mica. Continua plovent a estones i amb intensitat variable. Ho aprofito, quan puc, per caminar pel jardí de l'hotel i els seus voltants tot observant ocells. Fent això, mica en mica, aniré afegint ocells a una llista que, al final del viatge, serà força considerable.

Com que no tenim massa gana, quan es fa fosc, agafem el cotxe i anem a un supermercat per comprar el dinar-sopar d'avui: pa *bimbo*, embotits, galetes i *platanitos*. Continua el descontrol. A l'habitació, mentre mengem, mirem les notícies a la televisió. Gràcies a això ens assabentem que passa un huracà, el Felix, molt a prop de Costa Rica, que tocarà terra a les properes hores a la veïna Nicaragua. Tot i que no afectarà directament al país, ens preocupen els danys "col·laterals" que ja ha causat, amb algunes carreteres tallades i perill d'esllavissades en d'altres, a més d'una pèssima previsió meteorològica per a demà (pluges al nord-oest, just cap a on tenim previst anar).

Després d'això, en Pere agafa el comandament a distància i ens mirem, tres vegades, els vuitanta-tres canals que estan sintonitzats. Quan finalment sembla que troba una pel·lícula que li agrada, ens posem a dormir una mica preocupats. Tot i que no massa, el huracà no ens treu la son.

VOLCÀ EN ERUPCIÓ

Guapiles – Teleférico Bosque Lluvioso - Arenal

Tornem a la normalitat. Marxem d'hora per ser al Teleférico del Bosque Lluvioso just quan obrin, a dos quarts de set. Esmorzem al cotxe, de camí, galetes i *platanitos*. A l'entrada tenim una sorpresa inesperada, estan fent manteniment i no començarà a funcionar fins a les onze. Desavantatges de viatjar en temporada baixa. Dubtem una mica, hem vingut d'hora expressament per veure els animals a les capçades dels arbres, però decidim quedar-nos igualment... l'entrada inclou, també, una caminada guiada per aquesta mena de reserva privada, situada al costat del P.N. Braulio Carrillo.

El guia que ens acompanyarà serà en Manuel, és bo i ens explicarà un munt de coses interessants. Veurem, també, un bon grapatet d'animals, tot recorrent alguns dels senders de la reserva, sempre per la selva que tant m'agrada. La caminada, que dura unes dues hores llargues, acaba en un petit *ranario-mariposario*, un descans a la cafeteria del centre de visitants i un vídeo explicatiu.

El telefèric fa dos quilòmetres i sis-cents metres de longitud. Hi circulen setze cistelles amb capacitat per a cinc persones més el guia. Va ser construït respectant el medi ambient, sense alterar ni danyar l'entorn. Per fer-ho no es va usar la maquinaria típica i, sovint, el material va haver de ser transportat a peu o amb l'ajut d'helicòpters. La seva construcció va començar el 1992 i va durar tres anys. Hi pugem, el recorregut dura, aproximadament, una hora mitja i el fem, gairebé, en exclusiva. Anem amb una parella de mexicans i només ens creuarem amb una altra cistella plena de japonesos. Avantatges de viatjar en temporada baixa. Tot i que per l'hora que és no veiem tants animals com ens agradaria, el recorregut, d'anada i tornada, ens permet gaudir de la selva des d'un punt de vista totalment nou, diferent i interessant. Per primera vegada la veiem des de dalt, arran o per sobre les capçades dels arbres més alts, en lloc de des de sota. Val la pena, encara que ho trobem una mica car pel que és, cinquanta-cinc dòlars (el telefèric més el guia), més deu dòlars del *ranario-mariposario*. Hem pagat amb aquesta moneda, des del principi, sempre que hem pogut, hem seguit la mateixa "política", pagar amb colones quan el preu és en colones, i amb dòlars quan aquest és en dòlars. Evitem així, en molts casos, arrodoniments en què hi sortiríem perdent (encara que, tot s'ha de dir, molt i molt poc).

Tornem a l'entrada i, encara preocupats i "espantats" per les notícies d'ahir sobre el temps, dubtem i rumiem si hem de canviar la ruta prevista o no. Al final, però, decidim continuar amb el que tenim planejat... i que sigui el que Déu vulgui.

Cap al migdia travessem, una altra vegada, el P.N. Braulio Carrillo. En el seu coll de muntanya comença a ploure i no sembla que tingui intenció de parar. Ens comencem a desanimar. Per acabar-ho d'arreglar, més endavant ens tornem a perdre en el pas per la capital, San José (de fet, intentant esquivar-la, per les afores). A partir d'aquí, enfilem la *Interamericana* per un paisatge molt semblant al que hem anat veient fins ara, només que aquí abunden més els conreus de canya de sucre i cafè, en lloc dels de plataners i pinyes. El pas per aquesta carretera és lent i feixuc. És d'un sol carril per banda i va carregada de camions que, massa sovint, van molt a poc a poc i costen molt d'avançar. Continua plovent, cada cop estem més desanimats i convençuts que no veurem l'Arenal, almenys avui.

A l'alçada de la ciutat de San Ramón trenquem a l'esquerra i deixem enrere el trànsit... tot i que per agafar una carretera més aviat estreta i, a vegades, una mica recargolada (en bon estat). Aprofitem per parar en una *abastecedora*, un petit supermercat, i comprar el que tornarà a ser el nostre dinar-sopar d'avui: pa *bimbo* i embotits, que ens mengem al cotxe mateix de camí. A més a més del trànsit, però, sembla que, de mica en mica, també anem deixant enrere la pluja. El cel es va aclarint. Quan falten uns quaranta quilòmetres per arribar, el volcà es deixa veure de tant en tant, entre revolts i vegetació. És un con volcànic gairebé perfecte que sembla sortir del no res. Una silueta que, a mesura que ens hi acostem, cada cop és més impressionant. Llàstima que és tard i no ens podem entretenir gaire, aviat es farà fosc, portem força hores de cotxe i no tenim ganes de conduir de nit ni arribar molt tard a l'hotel (que encara hem de buscar).

Afortunadament, abans de marxar de casa vaig mirar-me la guia i, pels llocs on tenim previst anar, hi vaig marcar els hotels més interessants (per preu i situació). Com que és temporada baixa, a més, sempre ens podem instal·lar als primers de la llista. Ho fem, com sempre, en una habitació triple, al Dorothy, a la Fortuna del Arenal. Ens costarà vuit dòlars la nit, per persona, i té vistes al volcà, en el nostre cas, des del balcó... avui, però, en podrem gaudir molt poc, just a les últimes llums del dia per veure el seu cim resplendent.

Un cop feta l'escampada pertinent de bosses, càmeres, roba, maletes, menjar i objectes diversos a l'habitació (especialment per part meva, per variar i com ve a ser

habitual en aquest viatge), ens informem a recepció de les possibles excursions... ara ja, només una mica “preocupats” perquè es dirigeixin a nosaltres sempre en anglès. No ens pensàvem que tindríem tan aspecte de *gringos*, però ja ens hi hem acostumat.

Planifiquem l'endemà i el que ens queda de nit, descansem una miqueta i tornem a marxar. Els núvols han desaparegut, com per art de màgia, i el cel està completament estrellat. Anem a la cara nord del volcà, des d'on ens han dit que hi ha les millors vistes de l'Arenal. Sempre rodejant-lo, fem els vint minuts de carretera, més els quatre o cinc quilòmetres per pista forestal, fins a un pont, tal i com ens han indicat... i comencem a gaudir d'un espectacle únic i fascinant. Fins l'any 1998 el volcà va estar apagat, de sobte, però, es va despertar i, des de llavors, la seva activitat s'ha mantingut constant, si bé amb més o menys intensitat. Del seu cim, sempre brillant, surten, de tant en tant, petites colades de lava o roques incandescentes d'un roig intens que destaca poderosament a la foscor.

L'espectacle de llum, però, no només és a la muntanya. Per acabar-lo de completar al nostre voltant centenars de cuques de llum fan seus flaixos continus i intermitents. Busquen parella, alienes al que els envolta... per a mi, però, és com si es volguessin unir a la màgia de la nit. Fantàstic. Ens n'anirem a dormir fascinats, encara, pel que hem vist.

RELAX A LES TERMES

Arenal

Per no perdre el costum, ens llevem quan el dia tot just comença a *amanecer*, a les sis o quarts de set. Això si, avui ens llevem, vestim, esmorzem, contractem les excursions al mateix hotel i comencem el dia sense preses. En Pere, que està hiperactiu... però que a la que s'estira dos minuts ja ronca, s'ha preparat un dia atapeït i és el primer de marxar. D'entrada, de vuit a quarts de dotze, a les coves del Venado.

En Jordi i jo ens ho agafarem molt més tranquil·lament. Comprem una mica d'aigua i marxem, en cotxe, fins al salt d'aigua de la Fortuna. Paguem l'entrada (tres mil cinc-cents colones per cap), ens penedim d'haver anat al poble a comprar (hi ha botigues de records i un bar), i caminem uns cinquanta metres fins al mirador. Contemplem una bona estona com, a l'altra banda de la muntanya, un poderós raig d'aigua cau des de quaranta metres d'alçada, perpendicularment a una selva que fa que el blanc de l'aigua contrasti, vivament, amb el verd dels arbres. Tot seguit baixem els cinc-cents esglaons fins a la seva base, on fem les fotos de rigor i ens banyem als seus peus, després de demanar-ho a un vigilant (ningú més ho està fent). Provem, per provar, d'acostar-nos allà on cau l'aigua... però, tal i com preveiem, no podem ni acostar-nos-hi a causa de la seva força.

Sortim, ens eixuguem una mica al sol i baixem una mica més. Ens tornem a banyar allà on ho fa la majoria de gent, en una ampla gorga poc profunda i acompanyats per peixos. Fa calor i ens ve de gust refrescar-nos... i aquí ho podem fer de veritat. L'excursió val la pena, un cop ets a l'Arenal, i ha estat, segur, una decisió encertada.

Pugem, poc a poc, els cinc-cents esglaons. Un cop a dalt, com que encara és d'hora, decidim agafar el cotxe i rodejar un altre cop el volcà, fins al pont d'ahir. També, sense preses, i aturant-nos allà on més ens agradi. Amb lava o sense, el volcà no deixà de ser espectacular, encara que avui el seu cim està ennuvolat i només es deixa veure a estones... tal i com ens pensàvem veure'l sempre, segons la guia i altres informacions que havia trobat per internet. Ens fixem i ens sorprèn, també, el contrast de les seves vessants. En una banda totalment recobertes de selva verda fins gairebé al cim, a l'altra, totalment grisa i pelada.

Retornem a l'hotel, descansem una estona i ens retrobem amb en Pere. La cova li ha agradat molt, s'ho ha passat molt bé i no es penedeix, gens, d'haver pagat quaranta

dòlars per l'excursió. Sense temps per explicar-nos gran cosa, el tornen a recollir, ara per anar al salt d'aigua de la Fortuna, com nosaltres, però en cavall.

Amb en Jordi, tornem a marxar, ara al poble, per dinar i comprar un adaptador i no haver de patir més... ja era hora!!! Una mica cansats d'arròs i *frijoles*, pa de motlle i embotits decidim dinar més o menys bé i canviar de menú. Ho fem a Las Brasitas, un mexicà. D'entrada ens volem comportar una mica i no passar-nos gaire, però el cambrer ens ofereix un especial per dos que, ens diu, és molt complert i amb carn a la brasa. Li diem que si sense pensar-nos-ho massa... i resulta que és una graellada més que complerta. Ens toca, per cap, un quart de pollastre, un filet i mig de vedella, una costella de porc i un xoriço, més l'acompanyament: patates rosses, *frijoles* i anelles de ceba fregides. Quedem molt tips, estava bo i gairebé ens ho hem menjat tot. Tant que fins i tot faig un cafè, una beguda que no m'agrada i és el meu recurs d'emergència, per no adormir-me directament a la taula, en fartaneres d'aquest tipus. Patim una mica pel preu, però tot plegat, incloses un parell de cerveses, puja vint mil colones (una mica menys de quaranta dòlars, els dos).

Tornem a l'hotel per veure si ens passa la "nyonya", estirats al llit o asseguts a la terrassa, tot esperant a en Pere per a l'excursió de la tarda. El cel, però, mica en mica es va tapant fins que, just quan arriba, amb el cul ben encetat, comença a ploure intensament. L'excursió prevista, que inclou una caminada pel Parc Nacional Arenal, s'endarrereix, de moment, indefinidament.

A quarts de sis passen les dues noies de Madrid, que vam conèixer ahir al vespre, per preguntar a recepció que poden fer. S'avorreixen, igual que nosaltres. Ens diuen d'anar igualment a les termes Baldi, la segona part de l'excursió... i ens hi apuntem. Les Termes Baldi són una alternativa molt més econòmica que les termes Tabacon (les entrades costen a partir de vint-i-cinc i quaranta dòlars, respectivament) i, almenys per nosaltres, igual de vàlida (no ho podem contrastar, però quedarem àmpliament satisfets). Són, també, una alternativa més segura, ja que no es troben a les zones de risc establertes pel govern del país, en cas d'erupció volcànica i d'allaus de gasos.

Tot i que continua plovent, i esperem que hi hagi parallamps, ens ho passem de conya. Primer baixant per un tobogan amb una volada suïcida, que a Catalunya no passaria cap control de seguretat. Després, banyant-nos a les seves deu piscines a diferents temperatures, que van dels 27° als 67°C (tot i aquesta última crema massa, per a nosaltres, i no ens atrevim ni a posar-hi els peus). N'hi ha dues d'aigua calenta amb petites piscines d'aigua freda al seu interior, d'altres amb petits salts d'aigua que ens

van perfectes per desentumir l'esquena, maltractada de tant cotxe, un "jacuzzi gegant"... i dues cobertes amb barra de bar inclosa, que aprofitem per conversar i fer una cervesa i una *caipirinhas*... en les quatre hores que ens passarem al complex (amb el pressupost ajustat). Fins a les deu, quan tanquen. Llàstima de no haver-ho deixat pel final del viatge!!!

Completament relaxats, tornem a l'hotel i, tot i que encara plou, decidim anar fins al pont, una altra vegada. La Verònica i la Carolina ahir, per por, no hi van acabar d'arribar. Convençuts que fem el viatge en va, tornem a vorejar el volcà. A mesura que ho fem, però, el cel es va aclarint... fins que arribem al pont sota un cel totalment estrellat. Avui no hi ha ningú, estem completament sols i en gaudim igual o més que ahir, potser per això, potser perquè el volcà està més actiu... o sembla que està més actiu. Sense llums de cotxes amunt i avall, lots i flashos els nostres ulls segurament s'han habituat més ràpid i millor a la foscor, permetent-nos gaudir millor de les petites colades de lava i de la baixada de pedres incandescentes. Tot i que repetim, no ens cansem de mirar-ho. En silenci. És un dels millors espectacles naturals que es poden veure. També en tenia moltes ganes.

La nit, però, encara no s'ha acabat i, tornant, encara tenim una última sorpresa. Un armadillo creua la carretera i el podem observar tranquil·lament. A aquesta hora no hi ha gens de trànsit i podem aturar-nos ben bé al mig de la carretera i fins i tot maniobrar per anar enfocant-lo amb els llums. Ja a la terrassa de l'hotel, ens acomiadem de la Verònica i la Carolina, que demà se'n van cap a Tortuguero. Ens anem a dormir, molt relaxats.

CARRETERES EN MAL ESTAT

Arenal - Monteverde

Ens llevem a les set quarts de vuit... sense voler, per inèrcia. Baixem a esmorzar i ens acomiadem de veritat de les noies de Madrid, que no ens pensàvem trobar. Carreguem les bosses al cotxe i marxem, rodejant, per quarta vegada, el volcà. Com ahir, està més tapat a la banda de la Fortuna. Avui, també, amb sorpresa: un *pizote* (un coati) camina al costat de la carretera acostumat, suposem, a què els turistes li donin menjar. No ho fem, no en som partidaris, però ens aprofitem d'això per fer-li unes quantes fotografies.

Avui, però, no ens desviem i continuem la carretera en direcció a la llacuna de l'Arenal, que en realitat és un pantà. Precisament és des de la presa des d'on contemplem una de les millors vistes del volcà, des de la distància. Quan els núvols ho permetem, el veiem fumejant.

Intentem rodejar la llacuna, però la carretera està tallada a l'alçada de la població d'Arenal. Hem de buscar una ruta alternativa i prenem la carretera cap a San Rafael, més al nord, per desviar-nos una mica més enllà cap a Tierras Morenas, passant, a partir d'aquí, gairebé sempre per camins de carro. Ens ho prenem com una aventura més i gaudim del paisatge. Turons ondulats recoberts d'una vegetació semblant a una sabana humida, sovint amb vistes a una ampla planura que ha de morir al llac Nicaragua.

A partir de Tierras Morenas passem, uns poc quilòmetres, per carreteres asfaltades fins a Tilarán, on ens desviem cap a Santa Elena i Monteverde. Una altra vegada per pistes forestals. Ens anem enfilant per muntanyes recobertes de prats d'un verd intens, amb algunes taques de bosc disperses. El paisatge és molt bonic, però la "carretera" és horrorosa. Al principi vigilo força i no passo de la segona marxa. Cap al final, però, se'ns acaba la paciència i ja anem una mica més ràpid... i un quart d'hora més, i poso quarta... i a fons. N'acabem farts, molt i molt farts. Tampoc sabem mai ben bé quan ens falta per arribar, seguint la tònica general del país, no es pot fer cas de les distàncies indicades als cartells... un pot indicar que falten, per exemple, trenta-set quilòmetres pel destí, i el seu posterior, situat a cent metres o deu quilòmetres més enllà, quaranta-dos (o a la inversa).

Després de quatre hores de cotxe, més de tres per camins de terra, arribem a Santa Elena i Monteverde. Cansats, fem alguna volta buscant lloc per dormir. Finalment, ens instal·lem a l'hotel Oasis, per deu dòlars la nit i persona, tan cèntric, net i nou, que no surt a la *Lonely*. Només arribar-hi comença a ploure. Ho aprofitarem per fer un munt de

coses pendents. Ens abriguem una mica, estem a més alçada i es nota, fa una mica de fresqueta. Canviem moneda, se'ns han tornat a acabar els colones, i anem a dinar al restaurant La Maravilla. Demano pollastre a la planxa i verdura, avui no tinc l'estómac massa fi. Ens costa uns tres mil colones per cap (uns cinc dòlars i mig). Tot seguit portem part de la roba bruta a una bugaderia, organitzem i busquem les excursions de demà i demà passat, fem algunes compres i tornem a l'hotel, per escriure les postals de rigor i llegir una estona.

Ja de fosc (aquí sempre cap a les sis, les hores de sol sempre estant al voltant de les dotze hores), anem a recollir la roba i, per aprofitar una mica la tarda, en Pere i jo decidim anar al Ranario. Continua plovent. Ens sorprenen les instal·lacions, que estan molt bé i amb llum natural (o sigui, a aquesta hora sense). La visita, guiada, dura uns quaranta-cinc minuts. Anem de terrari en terrari gairebé a les fosques. Cada un amaga una sorpresa diferent, una de les vint-i-vuit espècies de granotes i gripaus més representatives del país. Són il·luminades per la lot del guia mentre fa les explicacions oportunes (molt bones). El centre, a més, col·labora en la conservació d'algunes espècies amenaçades, en programes de cria i reintroducció. L'entrada val vuit dòlars i permet tornar a visitar les instal·lacions un cop acabada la visita guiada o l'endemà. Val la pena.

Tornem a l'hotel i, mentre en Jordi i en Pere se'n van a menjar una hamburguesa per sopar, em quedo a l'habitació, on em bec un parell de iogurts. Crec que el meu estómac ja està recuperat del tot, però no el vull posar a prova. Llegeixo una estona, fins que tornen, i em quedo adormit.

FENT EL TARZAN

Monteverde

Ens llevem d'hora... ens passen a recollir a dos quarts de set, amb una furgoneta. Ahir vam contractar, per avui, els esports d'aventura del viatge: ponts penjants i tirolines, a l'empresa 100% Aventura. A l'entrada hem de dir que som professors, tal i com ens han indicat a la recepció de l'hotel, el que ens ha fet empipar una mica. Ahir ens van dir que contractant-ho a l'hotel, ens farien descompte... però no d'aquesta manera (pensàvem que era algun tipus d'oferta especial). No ens agrada i, almenys en Jordi i jo, hauríem preferit pagar els deu dòlars per cap que ens hem estalviat (dels cinquanta cinc, que és el preu normal). No ens agrada haver de mentir així. Si ho arribem a fer no aprofitem l'oferta... tot i això, ho fem.

Comencem per la caminada pels ponts penjants. El grup som una dotzena de persones, una meitat composta per danesos i nord-americans i l'altre... per catalans; nosaltres i tres parelles més. Som per tot arreu. Passem per un bosc nebulós secundari tot contemplant, gràcies a les explicacions del guia, algunes espècies d'arbres i plantes noves, i d'altres que ja hem vist més d'una vegada. El recorregut, d'uns tres quilòmetres i una durada d'unes dues hores, és molt bonic. Gràcies a ponts i camins podem contemplar la selva gairebé des de tots els punts de vista, des de baix, des del mig i des de dalt.

Cap al final, toca la part més divertida, pujar a un pont per l'interior d'un *matapalo*, un arbre buit (veure introducció). Gairebé per això, ja val la pena. I, encara que pocs, també hem aconseguit veure alguns ocells i un bonic escurço lloro. La caminada s'acaba als jardins de l'entrada, on hi ha unes menjadores per colibrís, que es deixen observar sense cap mena problema.

Tornem a pujar a la furgoneta, fem uns dos quilòmetres i baixem a l'entrada del *canopy*. Ens donen la benvinguda i les recepcionistes ens ajuden a emplenar els "*documentos y formalismos*" necessaris per aquest tipus d'activitat... un eufemisme, en resum, per signar un paper on posa que si caus i et mates és sota la teva responsabilitat. Tot seguit ens equipem, ens expliquen les normes de seguretat i el funcionament de les tirolines. Tot i els papers i, potser, perquè en llocs així turistes i viatgers exigim fins i tot més que a casa nostra, l'activitat és molt segura i no patirem, per això, en cap moment. En tot el recorregut mai, ni un sol moment, deixarem d'estar fermament lligats a algun lloc, bé sigui als cables, bé sigui a les plataformes.

El recorregut comença amb tres tirolines curtes i baixes, cada cop menys, per agafar confiança i on, si un vol, es pot desdir i plegar. El segueixen tres cables més que, mica en mica, cada cop són més alts i llargs i on, també de mica en mica, anem perdent la por, ens passen els nervis i comencem a sentir-nos còmodes. Els guies estan pendents de nosaltres, sempre, i ens indiquen quan hem de frenar i de quina manera (fort o suau... tot i que alguna vegada no cal, ja que no arribem al final i ho hem de fer a força de braços). Al final de les sis tirolines, un *rappel*, amb una baixada forçosa al buit, de quinze metres. Almenys a mi, que és la primera vegada que ho faig, m'impresiona bastant... no puc ni cridar.

Tot seguit, tres cables més on ja, a més de gaudir de l'experiència, tenim temps de gaudir de la selva, ni que sigui a "gran" velocitat. Fins arribar al Tarzan... una mena de *ponting*, amb la diferència que en lloc de saltar des d'on es recolza la corda es fa des d'una plataforma al costat, com si es tractés d'un gran gronxador... només que se salta des d'uns quinze metres d'alçada i, a l'altre extrem, quedes suspès a uns trenta. No ho faig (ja vaig fer *ponting* a Sort i... hi ha coses que amb un cop a la vida, per mi, a vegades ja n'hi ha prou). La parella d'en Marc, un dels catalans, tampoc, som els dos únics. Tot i que s'han de fer els valents un amb l'altre, en Pere i en Jordi si... i en Jordi passarà una bona estona abans de baixar-li l'excitació... i pari de tremolar.

Fem una caminada d'uns tres-cents metres i ens plantem a l'última part del recorregut. Als cables més llargs i més alts. Primer un altre "pack" de tres, en què, ara si, tindrem temps de contemplar la selva. La tercera, per exemple, fa quatre-cents metres de llargada. Una altra breu caminada i la cirereta, que és fa de dos en dos (en Jordi amb mi i en Pere amb un altre), una tirolina de sis-cents metres de llargada penjada a una alçada màxima de vuitanta metres. Ens passem molt bé.

Tornem a l'hotel alegres... i esgotats. La tensió mica en mica va baixant i els nivells d'adrenalina tornem a la normalitat. I això, es nota. Dinem a quarts de quatre a La Maravilla. Un *ceviche*, per picar els tres, un *casado* amb *chuleta*, arròs, verdures i *frijoles* (jo), uns espagueti *carbonara* (en Pere) i un filet de pollastre amb patates (en Jordi), més tres *Coca-coles*, una cervesa i dos cafès (per tretze mil colones, uns vint-i-sis dòlars).

Mentre dinem comença a ploure, una altra vegada. No ens en fem creus, és el típic clima de la zona i ens esperàvem això i molt més. De fet, fins ara, toquem ferro, hem tingut molta sort amb el temps. Me'n vaig a l'habitació per refer la bossa, a hores d'ara, bastant desordenada. En Pere i en Jordi es queden i es connecten a internet una estona

(jo, com em passa a la majoria de vacances, no tinc massa ganes de posar-me davant d'un ordinador). Els preus soler ser força barats, al voltant de mil quatre-cents colones l'hora (uns dos dòlars i escaig). Tornen quan encara tinc una bona escampada de roba i trastos sobre el llit... i decideixen fer el mateix, tot i que no aconsegueixen superar-me.

Per aprofitar una mica més el dia, en Pere i jo anem a la Casa de los Murcielagos. Només hi som nosaltres dos. La guia, a més de donar unes molt bones explicacions sobre la biologia dels rats penats, és molt guapa i simpàtica. Ens ho passem molt bé pesant-nos en unes curioses bascules... no marquen el nostre pes (uns vuitanta i molt pocs), sinó el que hauríem de menjar al dia si fóssim rates pinyades que, en el nostre cas (descobrim que pesem exactament el mateix), seria de dos-cents litres de nèctar (si fóssim nectarívors), cinc-cents plàtans (si fóssim frugívors) o cinquanta galledes plenes d'insectes (si fóssim insectívors). Tot seguit, gràcies a una reproducció a escala humana d'un cap de rata pinyada, amb dos tubs connectats a les seves orelles, ens fem una mínima idea de com és el sentit de l'oïda aquests animals. Un cop acabada la magnífica introducció, entrem a les instal·lacions, tènueament il·luminades, en bones condicions i amb unes poques espècies frugívores i nectarívores. La guia ens les va descobrir, mica en mica, amb el seu lot. Gaudim molt veient com algunes xuclen el nèctar de les menjadores, gairebé com si fossin colibrís. De fons, els sons que emeten, amplificats i audibles per a nosaltres gràcies a un micròfon situat a l'interior de la gàbia. Val la pena, ens ha agradat molt i no és car, vuit dòlars (per persona).

Anem a buscar en Jordi i, tot caminant, anem fins a un curiós bar. És en un segon pis, a cel obert i amb un arbre al seu centre... és com si féssim la cervesa a la seva capçada. I car, se n'aprofiten... però em trec les ganes que en tenia des de que el vaig veure quan vam arribar. Tornem cap a l'hotel, ens mengem un parell de iogurts, hem dinat tard i no tenim gana, i a dormir.

CARRETERA I MANTA?

Monteverde - Dominical

A dos quarts de set em passa a recollir en Freddy, el guia que he contractat per anar a veure ocells. Anem a recollir en Luís, un madrileny simpàtic, però que no en té ni idea de fauna. Caminen no massa lluny del poble i desplaçant-nos a tres punts diferents, en un tronat 4x4, sempre per camins cabra. En l'excursió, que m'ha costat vint-i-dos dòlars i dura quatre hores, veiem unes vint i escaig espècies d'ocells, entre altres, els espectaculars quetzals o els bonics tucans, i també algun mamífer, com l'agutí. El guia és bo, però m'ha sorprès que marxéssim tan "tard"... i, no sé si per aquest motiu, la llista és més curta del que m'hagués agradat.

Arribo al poble mitja hora més tard del previst, en Jordi i en Pere ja m'estan esperant amb les maletes carregades (havia deixat la meva a punt). Avui toquen carreteres. Primer de Santa Elena fins a la Interamericana, sempre de baixada i per pistes forestals en molt mal estat. Afortunadament el paisatge, abrupte i recobert de prats verds, amb taques de selva, és molt bonic... i és poc menys d'una hora.

Prenem la Interamericana direcció San José ja que, sobre el mapa, sembla el millor camí. La carretera està bé, però tot sovint anem rere camions que ens alenteixen molt. Ens parem a fer un cafè i reprenem la marxa, però per poca estona. Hi ha un embús i quedem aturats. Ens esperem una mitja hora i, com que la causa del problema sembla que està a prop, tot i que no la veiem, me'n vaig caminant a veure que passa... hi ha obres, estant reposant un tub i han tallat directament la carretera... la Interamericana! Torno al cotxe i, com que tot just estant obrint la rasa, decidim recular fins a Puntarenas i passar per on teníem previst fer-ho inicialment, resseguit la costa del Pacífic. Sense trànsit, la carretera està tallada en els dos sentits de la circulació, fem el mateix tram amb menys de la meitat de temps.

Tot seguit, ja amb l'oceà a la nostra dreta, passem per una plana estreta, sovint amb plantacions de cocoters, encaixada entre platges paradisiàques i muntanyes, a vegades suaus, a vegades altes i escarpades, gairebé sempre recobertes de selva. Entre una cosa i una altra, però, anem tard i no ens podem entretenir. A mitja tarda ens mengem, tot conduint, el pa de motlle amb embotits i *platanitos* que ens hem parat a comprar a un supermercat.

L'últim tram, de Quepos a Dominical, el fem ja de fosc, per una pista forestal (que estan arreglant per asfaltar-la). Son quaranta quilòmetres que fem en una hora llarga,

però com que, entre una cosa i una altra, ja en portem gairebé set dalt del cotxe, se'ns fa molt pesada i n'acabem, literalment, fins als collons... i encara sort que ens hem pogut distreure mirant, i esquivant, un bon grapat de gripaus i, ja cap al final, una tamàndua (una mena d'ós formiguer).

Ens instal·lem a Dominical, la mínima distància que teníem prevista cobrir avui (tot i que si hagués estat possible, haguéssim preferit arribar fins a Sierpe). A la Posada del Sol, la primera que trobem. No tenim ganes de voltar gaire i l'habitació i el preu, deu dòlars per persona i nit, ens estan bé. Encara que en Jordi i jo haurem de dormir al mateix llit. Fem una volteta pel poble, per estirar una mica les cames, i reposem al porxo una estona, on ens espera l'última sorpresa del dia. Un petit mamífer ve caminant tranquil·lament cap a nosaltres i, quan ens veu, s'amaga rere unes mates. No el classifico per què em fa mandra, per desgràcia... més endavant comprovaré que era un opòssum... un dels últims representants dels marsupials de Sud-amèrica!!! Veure un marsupial... un altre dels meus somnis!!! M'hagués anat a dormir, igual de cansat, però molt més content.

NIT DE SERPS I GRANOTES

Dominical - Drake

Marxem d'hora de Dominical. Tenim una reserva feta i ens volem assegurar que arribem a temps... vist l'estat d'algunes vies. Continuem resseguint la costa. La carretera és bona i arribem a Sierpe en una hora i mitja, tal i com teníem calculat, tot i saltar-nos un trencant, només uns cinc-cents metres, després de cometre l'error de no mirar els cartells indicatius en els dos sentits. El trencant cap a Sierpe estava indicat... però només pels cotxes que venien en sentit contrari al nostre. Tot i que les carreteres per on hem passat, i passarem, en general (a excepció de les que van a Monteverde i el tram de Quepos a Dominical), estan molt millor del que ens pensàvem i ens havien dit, no ens n'hem volgut fiar. Tampoc del mapa, amb alguns errors. Ens hem assegurat tant, però, que ara ens haurem d'esperar més de dues hores. Sense saber que fer. Amb temps de sobres per menjar una hamburguesa, ben bé per avorriment, i deixar el cotxe ben aparcat (en un garatge privat, pagant tres dòlars per nit). L'espera se'ns fa eterna.

Una mica abans de l'hora prevista, a dos quarts de dotze, pugem al *bote* que ens ha de portar a Drake en una hora i vint minuts, aproximadament. El recorregut pel riu Sierpe és realment bonic, especialment en el seu tram final. Naveguem per un riu ample i recargolat que forma un delta recobert, en gran part, per manglars. Aprofitant, imaginem, que hi ha marea alta, fem una dreuera per escurçar el camí. Entrem en estrets i laberíntics canals entre boscos de mangles. Una imatge que feia molt temps que tenia ganes de veure, i una altra espineta que tenia clavada des d'Equador. Tot i que veig molta menys fauna de la que em pensava, potser per l'hora que és, m'agrada molt.

Sortim a mar obert per continuar resseguint la costa, amb platges paradisiàques i l'illa del Caño, de fons. Una mica més endavant, just a la línia de costa, està fent un bon ruixat. I una mica més endavant... efectivament, es confirmen els nostres temors... cau just on hem de desembarcar.

Baixem a la platja, mullant-nos les botes amb les onades. Fins a les *cabins* Mirador hi ha cent metres... de pujada, els justos per acabar de quedar xops. El ruixat és això, només un ruixat, un cop arribem a dalt... para de ploure. Bevem alguna cosa per refer-nos de la caminada amb les maletes, ens canviem, contractem l'excursió pel vespre, ens instal·lem a l'habitació i dinem (si ho arribem a saber no mengem a Sierpe). L'hotel ens costa quaranta-dos dòlars la nit, per persona, i és el més car del viatge. Inclou els tres àpats diaris... el que ens anirà molt bé: portem un descontrol total gairebé des del primer

dia, gairebé mai hem fet els àpats que tocaven ni a l'hora que tocaven. Des de l'habitació i el menjador hi ha una vista molt bonica de la badia, més o menys per on es pon el sol. A les habitacions no hi ha llum i la tranquil·litat és impressionant, pel poble gairebé no hi passa cap cotxe, només sentim els sons de la selva i el repicar de les onades del Pacífic. Tot i que en Pere opina tot el contrari, i em vol escanyar... jo ho trobo fantàstic.

Fem migdiada i baixem a la platja a fer la primera capbussada al Pacífic, per en Jordi, literalment, i per en Pere i a mi, del viatge. L'aigua està una mica tèrbola però la seva temperatura és ideal, calenta però sense arribar als extrems del Carib, on pràcticament ni et refrescaves. Aprofitant que hi ha cocoters i en Jordi porta la navalla suïssa, despengem un coco, l'obrim i ens bevem la seva aigua tot i que, per desgràcia, no ens el podem menjar, és massa verd. Tot seguit caminem una mica per la sorra fina i ens hi quedem fins a la bonica posta de sol.

Un altre cop a l'hotel, ens informem del que tenim programat pels dos propers dies (ja des de casa). A més de l'hotel i el *bote* tenim reservat dues excursions, una al P.N. de Corcovado, per setanta-vuit dòlars per persona, i una altra a l'illa del Caño, pel mateix preu (una mica més per en Pere, que en lloc de *snorkeling* i farà un parell d'immersions). Anem a l'habitació per descansar una estona més i descobrim, amb sorpresa, que la tassa del vàter està totalment envaïda per formigues... en Jordi i jo ens ho agafem amb humor, però a en Pere no li fa gens de gràcia... afortunadament, només apareixeran just després de la posta de sol. Comença a ploure una altra vegada.

Sopem a dos quarts de set, amb la Maria, una madrilenya que també s'allotja aquí. Ho fem més d'hora del que és habitual per poder anar a la caminada nocturna. Fa poc que ha parat de ploure i ens confirmen que l'excursió es pot fer. En Jordi no ve. Els altres tres marxem cap a l'hotel Jinetes de Osa, on comença.

La caminada amb la Tracie, "la noia dels bitxos", i el seu home, en Gianfranco, dura unes tres hores i costa trenta-cinc dòlars per cap. Es fa al voltant de Drake i, tot i la durada, la distància recorreguda és mínima. Els dos fan torns buscant animals i fent les explicacions, cosa que fa que gairebé sempre n'estiguem veient algun. Només som tres. En teoria està pensada per veure insectes, però avui, segurament a causa de la pluja que ha caigut abans, no en veurem cap. Les estrelles de la caminada, entre altres, seran fongs fluorescents, aranyes, gripaus, granotes i serps... inclosa una boa constrictor. Per mi, perfecte, quasi ho prefereixo així. Ens ho passem molt bé, l'experiència realment val

la pena. Tornem a l'hotel per la platja, per on hem vingut, tot constatant la diferència entre mareas. I a dormir. Demà, per variar, ens hem de llevar d'hora.

MÉS SELVA I DOFINS

Drake (P.N. Corcovado)

Ens llevem a tres quarts de sis, per esmorzar. Recomano a en Jordi i en Pere que mirin l'interior de les botes abans de posar-se-les. Les tenim fora de l'habitació, intentant inútilment que s'assequin, com part de la roba. I al cap de poc em poso les meves... sense mirar res. Sort que el noranta-nou per cent de les vegades no hi ha res. No es pot ser despistat.

A tres quarts de set ens recull l'Elia, la nostra guia particular. Embarquem a un altre *bote* i fem, aproximadament, una hora de camí fins a San Pedrillo, al límit del Parc Nacional de Corcovado. La primera part de la caminada, la més llarga, la fem per una bonica selva secundària, totalment plana. Ens hi passegem unes tres hores, aproximadament. Portem força visites guiades i repetim moltes espècies vegetals. Afortunadament, però, l'Elia, a part de guapa i simpàtica, és una guia excel·lent i aconseguix, sempre, ensenyar-nos i explicar-nos coses noves, fins i tot sobre el que ja hem vist. També veiem alguns animals interessants, com un bonic trogon o una granota verinosa, que porta un parell de capgrossos a la seva esquena (veure introducció).

Retornem al *puesto* dels *guardaparques*, d'on hem sortit. Descansem una estona per caminar uns vint minuts més, ara travessant una bella selva primària, fins a un bonic salt d'aigua. Al riu hi ha un cocodril "petit", un juvenil que deu fer un metre i mig de llargada. Més avall, a uns escassos deu metres, darrera un petit salt d'aigua, la piscina natural on es banya la majoria de gent. Nosaltres, per mandra, no ho farem. Retornem per on hem vingut i, com a l'anada, travessem el riu, amb un pam d'aigua... i les botes posades. Ara si que no les assecarem mai més!!!

Dinem a San Pedrillo. Amanida de pasta i galetes, que portàvem al *bote* en una nevera. Mentre ho fem, uns *pizotes* busquen les restes de menjar sota unes taules, ja buides, més avall, uns guacamais mengen fruita, en un arbre proper, i un cocodril, d'uns tres metres, surt del mar a la platja que hi ha a uns cent metres.

Pugem al *bote*, almenys jo, encantat de la vida. Una altra hora llarga de tornada... amb sorpresa!!! Uns dofins tacats salten davant nostre. Ens parem, girem i els seguim durant una estona que se'ns fa curta. Molt curta. Ara salten al costat de la barca i, sovint, passen a pocs centímetres. Sensacional, només faltava això per acabar de fer l'excursió totalment rodona. Desembarquem a la platja i ens acomiadem de l'Elia. Ens hi quedem.

Darrera unes mates, ens posem els banyadors, que hem passejat tot el dia per res, i ens banyem una bona estona... per acabar d'arrodonir el dia, encara més.

Mentre en Pere fa la migdiada, en Jordi i jo ens dutxem i fem una cervesa a la terrassa de l'hotel, tot contemplant la bonica posta de sol. Poc després fem una partida de cartes, ja els tres, fins a l'hora de sopar. Havent sopat me'n vaig a dormir, feliç, però molt cansat, completament esgotat.

SNORKELING AMB TAURONS

Drake (R.B. Isla del Caño)

Em llevo encara més d'hora que els altres dies. Els efectes del *jet-lag*, a hores d'ara, quan s'acosta el final del viatge, gairebé ni es noten... però ahir me'n vaig anar a dormir molt aviat. Massa. Ho aprofito, però, per observar ocells des de la "terrassa" de l'habitació. Mica en mica, estoneta a estoneta, vaig afegint més espècies a la llista. En Jordi i en Pere s'aixequen poc després.

Esmorzem a dos quarts de vuit. A les vuit ens venen a recollir a la platja. Pugem al *bote* que, en tres quarts d'hora, ens ha de portar a l'illa del Caño. Pel camí tornem a trobar dofins saltant... just per treure les càmeres i no veure'ls més. També un parell de balenes, mare i filla, encara que una mica lluny. El dia comença molt bé.

Arribem prop de l'illa, ens aturem, ens posem les ulleres i el tub i saltem a l'aigua. Fem el primer *snorkeling* del dia en una zona coneguda com el Jardín (mentre en Pere, amb una parella d'holandesos, se'n va un tros enllà a fer immersió). L'aigua està una mica tèrbola, però no prou com perquè no podem gaudir de l'espectacle. Els esculls són semblants als que hem vist al Carib, però més grans i més profunds... amb més peixos, de més colors i de més mides diferents. També de més grans, fins i tot passa fugaçment un banc de barracudes. En Jordi, ja més acostumat a les ulleres i el tub, s'ho passa més bé... però avui el qui té problemes sóc jo. El tub que m'ha tocat està foradat i hi entra aigua contínuament, n'haig d'estar massa pendent i no acabo de passar-m'ho com voldria.

Després d'una hora llarga retornem a la barca i desembarquem a la platja, on ens hi estarem una bona estona. L'aprofitem per descansar una mica, prendre el sol, dinar (amanida de pasta, com ahir) i contemplar les balenes... quan es deixen veure. Algunes passen relativament prop de la platja. La que ens sorprèn més, però, és una que comença a saltar força lluny, tot i que no prou com perquè no puguem distingir perfectament la seva silueta i els grans esquitxos retallats a l'horitzó. Impressionant.

Poc després d'havent dinat, embarquem al *bote* per fer uns pocs metres i començar l'*snorkeling* de la tarda, ara per una zona anomenada el Ancla (mentre en Pere, amb els holandesos, se'n va un tros enllà per fer la seva segona immersió). Afortunadament portava les meves ulleres i el meu tub. Repetim, ara gaudint-ne tant en Jordi com jo, esculls i peixos de totes mides i colors. Quan sentim un crit, desitjat, del guia de l'*snorkeling*, ens hi apropem ràpidament sense pensar-nos-ho ni un segon (ni en Jordi,

que havia dit que en aquest cas fugiria)... dos taurons d'aletes blanques, que fan entre un metre i mig i dos, totalment inofensius, neden pels esculls sota nostre... o, quan ens submergim, al nostre costat, ni que sigui unes dècimes de segon . Els podem contemplar i seguir una bona estona. Bocabadats. Mai, ni en el millor dels meus somnis sobre el viatge, m'esperava veure això. Impressionant. Em trec, també, l'última de les espinetes que tenia clavada de l'Equador.

Tornem pendents de balenes i dofins, ara que els busquem, però, o potser per això, no tenim tanta sort. Ens dutxem, ens canviem a l'hotel i, tot seguit, fem una caminadeta fins a l'hotel Pirate Cove. En Pere vol posar el segell al llibre d'immersions conforme les ha fet. També s'ho ha passat molt bé tot contemplant, entre altres coses, un bon grapat de taurons d'aletes blanques. Pel camí, sota una fulla, una última sorpresa: una rata pinyada constructora de tendes (traducció literal de l'anglès). De dia, aquest curios quiròpter s'amaga sota grans fulles, generalment de palmeres, sovint adequant-les al seu gust. Per fer-ho fa un tall al nervi principal (i a vegades a tota la fulla) fins que aquesta es dobla cap avall, donant-li una major protecció (veure introducció).

Contemplem l'última posta de sol des de l'hotel. Descansem una mica i sopem. Avui el primer d'anar a dormir, esgotat com jo ahir, és en Jordi. Llegeixo una estona, escric el diari, pixo, tot esquivant les formigues, i a dormir.

DIA ESTRANY

Drake – Dominical (Hacienda Barú)

Esmorzem a dos quarts de set, per marxar a un quart de vuit. Baixem les bosses i pugem a un altre *bote*. Ens recull i anem, després, fins a un parell de molls a l'altra banda del poble. Estan davant per davant i anem d'un a l'altre carregant i descarregant gent una bona estona, sense entendre ben bé que estant fent. Entre anades i vingudes, ens entretenim tot contemplant alguns ocells i un petit cocodril que hi ha la riba.

Tot seguit, una hora i vint minuts fins a Sierpe, refent el camí d'anada, i sense fer drecceres. Malgrat la bellesa dels manglars i el paisatge, el camí se'ns fa etern. Quedem amb el cul quadrat, al final no sabem ni com assentar-nos. El sol pica fort, i no ajuda gens. Un cop arribem al moll paguem directament al *capitán*, tal i com ens han demanat si podríem fer a l'hotel. Ens sorprèn la diferència de preus amb l'anada. Pagant a l'agència ens va costar vint-i-un dòlars per persona, ara, només quinze. Tot i que no ens penedim d'haver-ho reservat tot, potser si haguéssim sabut que era tan fàcil anar a Drake, i fer-hi el que volíem, no ho haguéssim fet... la *Lonely* ens va despistar una mica i ho pintava tot molt més complicat del que realment era (que no ho és).

Una hora més, amb el nostre cotxe, i arribem a Punta Uvita. Abans d'anar a l'hotel volem demanar informació sobre com anar a veure balenes, per comparar preus més tard a Dominical, en una altra agència (que, tot i que hi acabarem passant fins a tres vegades, no hi trobarem a ningú). Pel camí aprofitem per treure diners en un banc, com d'altres vegades ens sorprenen, les seves grans mesures de seguretat, amb guarda armat i portes per passar d'un en un (un cosa a que no estem massa acostumats).

Busquem hotel i provem, primer, l'hotel el Coco. Com sempre, ens ensenyen l'habitació i, com que el preu està bé (vint-i-quatre dòlars l'habitació per nit), decidim quedar-nos-hi. Hi ha llum i, en principi, no hi haurà formigues al lavabo. Ens fan esperar una bona estona, per preparar-nos l'habitació. Ho aprofitem per menjar alguna cosa al restaurant del costat, dels mateixos propietaris.

Després tornem a Punta Uvita per reservar l'excursió, però les oficines ja estan tancades. Demà ens haurem d'arriscar. Per aprofitar una mica la tarda decidim anar fins a l'hacienda Barú, a dos quilòmetres de Dominical. Paguem l'entrada, tres mil colones per cap, i comencem a caminar entre boscos secundaris, pel camí que va a la platja. Hi arribem i, com que el cel amenaça pluja, reculem cap al cotxe. Tenim el temps just per recórrer, encantant-nos una mica, el quilòmetre de tornada abans no ens atrapi el ruixat.

Fem un refresc al bar, esperant que afluixi una mica, i tornem cap a l'hotel. En poca estona els camins han quedat plens de bassals i el riu Barú, que hem travessat per venir, ha crescut espectacularment... tot i que fa mitja por, sense conseqüències.

Com que continua plovent, em quedo a l'habitació escrivint el diari, classificant els animals que hem vist a la tarda i llegint una estona. En Pere i en Jordi, mentrestant, se'n van a fer una partida de billar al bar i a connectar-se a internet, en un altre. Ens trobarem més tard, per anar a sopar. Ho fem al Sol y Arena a quarts de deu, arròs amb *papas fritas* i amb marisc (en Jordi i jo) i amb pollastre (en Pere). El plat és gran, massa per sopar. Quedem tips... tant que en Pere fins i tot se li posarà una mica malament. Ens anem a dormir a quarts d'onze... tard.

NO TENIM SORT AMB LES BALENES

Dominical (P.N. Ballena / Hacienda Barú)

Sense reserva, a les vuit del matí ens presentem a *Ballena Tour*, a Punta Uvita. Cap problema, podrem fer l'excursió que volíem i amb el preu rebaixat, tal i com ens van oferir ahir. El preu normal és de cinquanta-cinc dòlars per persona, però ens valdrà deu menys, imaginem, per haver-hi anat directament, sense intermediaris, i perquè és temporada baixa, hi ha poca gent i ens van veure indecisos. Tot i això, el grup el formen onze persones, comptant-nos-hi nosaltres... tot un rècord en aquest viatge.

A la mateixa porta de l'establiment es presenta la guia, la Sonia, una noia molt simpàtica. Ens explica més o menys el que farem. Caminadeta fins a la platja i pugem a un altre *bote*... últimament ens n'hem fet un fart. Aquest, però, per sort o per desgràcia, serà l'últim.

Pràcticament només sortir ens trobem amb els dofins, ran de platja. És un grup nombrós que juga al nostre voltant, per totes bandes, apareixent ara aquí ara allà. Veig, també, una imatge somiada: com els dofins juguem allà on trenquen les onades, retallant-se la seva silueta nítidament a la prima capa d'aigua. Un bon començament. Fantàstic.

Tot seguit fem un centenar de metres fins a Punta Uvita, on farem un breu *snorkeling*, de vint minuts a mitja hora. Tot i que no portem banyador, d'entrada no en teníem massa ganes, decidim fer-lo igual. Fa força calor. Ens descalcem, ens traiem les samarretes, agafem les ulleres i el tub... i la guia no té ni temps d'acabar la frase *ya os podéis tirar* que ja som tots tres a l'aigua. Com desesperats. L'*snorkeling*, amb comparació a l'illa del Caño, és força pobre i l'aigua està molt tèrbola, tot i que aconseguim veure algunes cloïsses gegants i alguns coralls i peixos interessants. El sol pica de ple i la roba se'ns eixugarà en poca estona... ens estirem els cabells pensant en la feinada que vam tenir a Drake.

El recorregut continua cap el centre del P.N. Marí Ballena, més a mar obert (entra Punta Uvita i illa Ballena). Veiem les balenes, força bé, però només breus moments... ni salts ni cues. No estem massa de sort. S'allunyen i no les volen molestar, cosa que està bé... som a la natura i pot passar. Avui no ens ha tocat un dia bo... tot i que pitjor seria no haver-les vist. Que hi farem.

Continuem fins a illa Ballena, per veure alguns ocells marins. Després ens endinsem una estona mar endins, amb l'objectiu de veure tortugues marines. Tampoc estem de

sort, tot i que les busquem atentament. Tornem a la costa, a Punta Piñuela, a l'extrem oposat del parc d'on hem sortit, per retornar al punt de sortida tot resseguint platges paradisiàques i uns cingles "foradats", molt bonics. Portem gairebé quatre hores d'excursió. Tot i la relativa mala sort amb les balenes, ha valgut la pena.

Dinem a l'hotel mateix, una altra vegada a Dominical. Uns *supernachos* per picar els tres, un bistec (en Pere) i dues hamburgueses (en Jordi i jo). Quedem tips per uns sis mil colones per cap (uns tres dòlars). Per pair el menjar passegem una mica pel poble, aprofitant per comprar alguns rècords... arreu del país hi ha pràcticament els mateixos.

Cap a quarts de quatre, en Pere i jo tornem a l'Hacienda Barú, per passejar una estona. Recorrem els senders Pizote i Torre, gaudint una altra vegada de la selva. El lloc és bonic i ens penedim, almenys jo, de no haver-hi anat més d'hora i fer una de les nombroses rutes guiades que ofereixen. Veig alguns ocells més i continuo, poc a poc, afegint-ne més i més a la llista. Acabem la caminada gairebé de fosc, reposem una estona al bar, tot fent un refresc, i tornem a l'hotel.

Ja a l'habitació, mentre en Pere i en Jordi van a fer un altre billar, reorganitzo una mica la bossa... que, a aquestes alçades, vol dir posar tota la roba neta en un raconet, i la bruta ocupant tota la resta. També tinc temps per escriure el diari, llegir, classificar ocells i encantar-me contemplant els nostres únics veïns d'aquests dos dies... uns quants Ctenosaurus, una mena d'iguanes, que es passegen tranquil·lament per la terrassa. Sopar i a dormir.

RELAX A LA PLATJA

Dominical – Manuel Antonio

Ens llevem sense preses i esmorzem a l'hotel. *Gallo* amb formatge, el típic esmorzar del país: arròs i *frijoles* amb alguna cosa... com el dinar, però menys quantitat. Marxem cap a Manuel Antonio per la carretera de terra, en no massa bon estat, per on ja vam passar camí de Corcovado.

Un cop hi arribem, ens instal·lem a les *cabinas* Ramirez. L'habitació ens costa cinquanta dòlars la nit, està just al costat del poble, a cinquanta de la platja i a dos-cents metres del P.N. No en portem, però és un dels pocs llocs que, ens diuen, accepten euros. El poble de Manuel Antonio no val massa la pena, és una mena de Lloret de Mar en versió centreamericana. Tot i que a en Jordi i a mi ja ens estava bé quedar-nos a Dominical, com teníem previst, més tranquil i, més o menys, amb les mateixes coses a fer i veure, en Pere tenia el poble entrebesat i necessitava veure gent... amb el què, al final, vam improvisar una mica i vam decidir canviar.

Amb les bosses ja a l'habitació, mentre en Pere se'n va a Quepos a organitzar les seves immersions per a demà, en Jordi i jo anem a la platja. Després de tants dies amunt i avall ens ve de gust un dia sense fer gaire res, de relax. Hi descobrim per què la gent s'instal·la al costat de les palmeres i no més endavant, tal i com hem fet nosaltres... tot i que la marea no ens atrapa, l'aigua va pujant a poc a poc i la sorra està més humida del que sembla... al cap de poc, ens queden les tovalles totalment xopes... l'endemà, amb les tovalloles encara no ben seques del tot, no tornarem a cometre el mateix error. El bany, però, se'ns posa molt i molt bé.

Cap al migdia ens trobem els tres a l'hotel i comença a ploure. Aprofitem per anar a arreglar la roda que ha punxat en Pere a Quepos. Hem d'anar fins a la *bomba* (la gasolinera), que hi ha en direcció a Dominical. La reparació durà molt poc, dos minuts, ens la recautxuten directament... hem estat més estona esperant.

Tornem a dinar a Manuel Antonio, al Juan Toucan's. Una hamburguesa, comencem estar una mica cansats d'arròs i *frijoles* i, encara sort, que m'agraden molt les dues coses! Passegem una mica pel poble, per fer una ullada a alguns rècords, i tornem a l'habitació. Continua plovent i ens mirem els tres mil canals de televisió, tots, un parell o tres de vegades... té el comandament en Pere.

Cansats d'estar tancats anem a passejar una estona pel poble... refusant la quarta o cinquena oferta de *cocaine*, ja de nord. Fem una cervesa al Juan Toucan's, pràcticament

sols. Aquí és on es nota més, i es fa més evident, que és temporada baixa i no hi ha massa gent enlloc... sobren hotels i a la platja hi ha massa venedors ambulants, de tota mena, per la gent que som. Mengem una mica a l'habitació, llegim, escric el diari, mirem la *tele* i a dormir.

ÚLTIM DIA A LA SELVA

Manuel Antonio (P.N. Manuel Antonio)

Ens desperta en Pere, que se'n va a fer immersió. Faig mandres una estona més i cap a les vuit quarts de nou me'n vaig. Deixo en Jordi fent mandres i mirant la "tele".

Pago l'entrada del P.N. Manuel Antonio (set dòlars), m'oriento i decideixo la ruta que faré gràcies als mapes dels panells informatius. Hi ha força gent, massa pel meu gust, tot i que no arriba ni arribarà a ser una gran molèstia. Una bona colla van directament a les platges, i un petit grupat en petits grupets amb un guia, el què, a la primera part de la caminada, pel sender principal, m'anirà molt bé. Em paro als mateixos llocs i, amb ells o després seu, aconseguixo veure alguna fauna interessant, com iguanes o peresosos, entre altres.

Continuo pel sender de Punta Catedral, deixant la vegetació costanera per entrar a una selva més típica. M'empastifo de repel·lent per als mosquits, per sort o per desgràcia, per última vegada. Ho hem hagut d'anar fent més o menys durant tot el viatge (excepte a les zones més altes), no n'hem vist masses... els justos per no ser molestos, però suficients per haver-nos de posar-nos-el. Cap al final del sender, al costat de platja, veig algunes mones carablanques.

En una cruïlla de camins, tot contemplant un grup de mones cridaneres i un picot al seu niu, decideixo anar fins al mirador, al final d'un sender molt transitat. Tot i la gent, i gràcies a això, aconseguixo veure un altre peresós, i avui ja en van tres. Continuo, però, sense sort amb l'"objectiu" principal del dia, les mones titi... l'última de les quatre espècies de mones de Costa Rica que encara no he vist. La vista des del mirador és bonica, com la resta del paisatge de la zona. Potser una mica més que Dominical i els seus voltants... però m'hi continua sobrant gent.

Reculo un trosset i agafo un camí, mig amagat, que té l'aspecte de ser una drecera, sense saber ben bé on anirà a parar. Retrobo la tranquil·litat que tant m'agrada i que hem trobat a la resta de Parcs del país, on sovint hem passejat sols. Afegeixo alguns ocells més a la llista, però continuo sense sort amb les mones.

Decidit a no rendir-me, continuo pel sender Puerto Escondido. Molt menys transitat que els anteriors, sempre per entremig de la selva, arriba fins a dues cales molt tranquil·les. Quan estic a punt d'arribar al final del camí, i quan gairebé he perdut l'esperança, sento el típic soroll que fan els grups de mones, de branques que es mouen

bruscament. Per fi! un grup de mones titi es deixa veure al meu voltant, jugant i menjant. Una rapinyaire volta prop seu, d'entrada em penso que està intentant caçar-ne alguna. Al vespre, però, llegint la guia em sorprendrà saber que era una espècie que sovint segueix els grups de mones... per menjar-se els insectes i petits vertebrats que espanten al seu pas. Ho contemplo tot durant una bona estona, sense preses. També els dos peresosos que he descobert, sense cap mena d'ajuda, tot buscant les mones. Estic fent l'última excursió per la selva, i en sóc conscient.

Torno a l'hotel reculant i seguint un camí paral·lel al sender principal, amb el que hauré fet tots els del Parc. Acabo esgotat, porto caminant al voltant de cinc hores, tot i que només dec haver fet uns cinc o sis quilòmetres. Em trobo amb en Jordi, que s'ha passat tot el matí mirant la "tele", i, al cap de cinc minuts, arriba en Pere, que ens explica les seves immersions (que han estat "regulars", amb l'aigua tèrbola però on ha vist coses interessants).

Dinem al "xiringuito" de la platja, és una mica més car que el poble, però ens ve de gust menjar sota les palmeres i al costat del Pacífic. En menjo un arròs amb marisc, molt bo. Estic afamat, avui no he esmorzat... recuperant una mica el descontrol d'horaris, que portàvem al principi del viatge, i que havíem més o menys regularitzat a Drake, acostumant-nos a fer els tres àpats diaris a l'hora que tocava.

Havent dinat en Pere se'n va a fer una volta pel poble i en Jordi i jo anem a la platja. Ens hi retrobarem més tard. Hi ha molta més gent de la que hem vist fins ara, arreu, però sense arribar, ni de bon tros, als nivells de les costes catalanes a l'estiu. Reposem i fem els últims banys al Pacífic, espero, com la caminada del matí, d'aquest viatge. Ens hi quedem fins a la posta de sol.

Dutxa i una estona més de "tele", mentre escric el diari i classifico els animals que he vist avui. Anem a sopar al Merlín, uns espaguetis per tres mil colones. Cars són normalets. Fem una mica de sobretaula i travessem el carrer per fer una cervesa al Juan Toucan's, mentre, com ahir, hi fan un concert de rock i blues. Tot i que és dissabte, no hi ha massa ambient i, en general, la gent fa una cervesa i se'n va a dormir... com nosaltres.

PUGEM, PUGEM I PUGEM

Manuel Antonio – San Juan de Chicué

Ens tornem a llevar sense estressar-nos. Avui no hi ha presa i marxem a quarts de deu del matí. Tot i que hi ha una carretera més directa passant per San José, reculem cap a Dominical. Volem passar pel Cerro de la Muerte, amb millors paisatges, per estalviar-nos, de passada, travessar la capital. Conduïm, per tercera vegada, per la carretera de sorra i, n'acabem, com les altres dues, farts.

En Jordi tenia ullada una pastisseria a Dominical, a l'entrada del poble, i és podrà treure una espina que tenia clavada. Ho aprofitem per estirar les cames i esmorzar... sort que no la vam descobrir abans, les pastes són molt bones.

Afortunadament, a partir d'aquí, passarem per carreters asfaltades, en bon estat. Comencem a pujar cap al Cerro de la Muerte, per San Isidro del General, on agafem la *interamericana*... i continuem pujant i pujant. L'ascensió sembla no tenir fi... anem del nivell del mar fins als 3335 metres, el punt més alt de la carretera. Llàstima que gairebé sortir de Dominical ha començat a ploure i, tot i que s'intueixen unes vistes espectaculars, no les podrem gaudir. Del que si ho podrem fer, però, ni que sigui de passada, és de la vegetació més propera. En la pujada és fan evidents els diferents estatges. Passem de les selves sempre verdes, al bosc nebulós, al *páramo* de les parts altes... a la mitjana de velocitat acostumada, entre vint i quaranta quilòmetres per hora per culpa, ara dels lents camions, ara dels revolts, ara de les obres, ara de la pluja.

Passat el Cerro de la Muerte baixem una mica, poc, fins a Cartago, on deixem la *interamericana* per tornar-nos a enfilegar una altra vegada, cap al volcà Irazú. Sense saber si hi ha hotels, a la guia no posa res, anem tirant i provarem a veure si tenim sort. Poc després de la sortida en veiem algun, però, tot i això, decidim continuar. Només falten trenta quilòmetres pel cim del volcà i com a molt haurem de recular. Quan ens falta poc per arribar-hi decidim començar a buscar. Provem al primer que veiem, a San Juan de Chicué, a uns dotze quilòmetres del cim. Estem de sort, l'hotel Gestoria Irazú fa bona pinta i només ens costa deu dòlars per persona i nit. Ens hi quedem. Estem cansats, són les quatre de la tarda i portem sis hores en cotxe per fer al voltant de dos-cents quilòmetres (havent fet, només, tres parades: una per esmorzar, una per pixar i una altra per estirar les cames i prendre'ns un refresc).

L'hotel és un edifici declarat d'Interès Històric, des de l'any 1999. Va ser una de les primeres edificacions d'aquest tipus construïdes als anys vint. Té influències victorianes

i la seva estructura és de fusta recoberta en xapa metàl·lica, característica de l'època. L'edificació va ser pionera en l'hoteleria de muntanya al país. Hi estem sols, tenim tot l'hotel per nosaltres, tal i com ja ens ha passat més d'una vegada (no hem tingut mai cap problema per trobar habitació). Aquesta vegada, però, literalment... a les cinc de la tarda marxa el personal i només es queda el vigilant, que a les cinc del matí se'n va a dormir.

Tot i que ja no plou, aprofitem la tarda per fer les maletes i deixar-les a punt per marxar. A la zona, a aquesta hora, tampoc hi ha gaire cosa per fer. Tenim temps de fer una cervesa al mateix hotel i anem a sopar fora. Com que anem bé de diners i no ens hem passat de pressupost decidim fer-ho bé... cansats d'arròs, *frijoles* i hamburgueses. Agafem el cotxe i baixem fins al restaurant el Mirador de la Cañada. En Jordi demana un *pozol* petit de primer (sopa de pollastre i blat de moro), un filet *mignon* de segon i gelat de xocolata de postres, en Pere un *burrito* petit, pollastre farcit i pastís de formatge i xocolata, jo *pozol*, *lomito encebollado* i arròs amb llet. Mengem bé i quedem tips, tot i que al final, i sense que ningú ens digui res, mengem una mica ràpid perquè només quedem nosaltres i comencen a tancar (el cambrer fins i tot s'ha canviat i tenca algunes persianes)... en total, per trenta-nou dòlars, els tres.

Tornem a l'hotel per llegir una mica i anar-nos-en a dormir.

NÚVOLS A PARTIR DE LES DEU

San Juan de Chicué – Irazú – San José

Em llevo a les sis del matí, més d'hora del que tocava. Deixo en Jordi i en Pere dormint i ho aprofito per anar a veure ocells, sense allunyar-me massa de l'hotel i al voltant del petit poble. N'aconsegueixo veure forces. Més espècies a una llista que, quan arribi a casa, m'adonaré que és molt més llarga del que em pensava... ja que, a diferència d'altres viatges, en què en unes zones determinades en contemplava moltes, cada dia n'he anat afegint unes quantes a diferents hores. I amb amfibis, rèptils i mamífers, tres quarts del mateix.

Cap a les set o quarts de vuit torno a l'hotel. En Jordi i en Pere ja m'estan esperant, encara que és més d'hora del que havíem quedat. Tot i que el Parc Nacional Irazú no obren fins les vuit i és a deu minuts, hi anem igualment i aprofitem per parar-nos en un bar a fer un cafè.

Ens esperem cinc minuts a l'entrada del Parc, abans que obrin. Pugem al *parqueo* i fem el curt recorregut que voreja la caldera i els dos cràters del volcà Irazú. La vegetació és típica del *páramo*. Fa fred i ens hem d'abrigar una mica... amb el forro polar, que al final no l'haurem passejat per res. La caldera, que es coneix com a Playa Hermosa, i el cràter principal són realment bonics, però el cràter Diego de la Haya és espectacular. Amb les seves vessants escarpades, gairebé pelades, i el seu llac verd, és una imatge de postal. De fons, a l'horitzó, les planes caribenyes. A més, estem completament sols una bona estona, fins que arriba una parella d'espanyols.

Pugem al mirador que hi ha al cim, a 3.432 metres d'alçada. Avui, però, la vista no és massa bona, hi ha molta calitja i cada cop més núvols. Ho fem abans de les deu, tal i com recomanen totes les guies... a partir d'aquesta hora, ho podrem comprovar un cop acabada la visita, el volcà es comença a ennuvol·lar i, en prou feines, es veuen els cràters. Com a mínim avui, els núvols han arribat amb puntualitat britànica. Ho aprofitem per esmorzar a la cafeteria del Parc, tot entretenint-nos amb els *pizotes* i uns tallarols, que semblen no tenir-nos por... fins i tot un m'agafa una engruna de pa de la mà.

Tornem a l'hotel, ens dutxem, ens canviem i acabem de fer les maletes, tranquil·lament. No anem tard i de l'hotel, curiosament, no n'hauríem de sortir, si volguéssim, fins a les tres de la tarda.

Cap al migdia marxem cap a l'aeroport. Anem molt d'hora, l'avió no marxa fins al vespre, però ens fa una mica de por haver de travessar San José. Ens hi plantem en una

hora i, aquesta vegada, no ens hi perdem... o, més ben dit, sempre sabem més o menys on som. Una hora més per travessar el centre de la capital, de sud a nord, amb un trànsit congestionat i una mica caòtic. El que veiem, també, ens confirma el que pensàvem, la seva visita no val massa la pena. No ens penedim de no haver-hi anat.

Tornem el cotxe després de passar-nos el trencant i perdre'ns una mica, per no perdre la tradició... i haver de pagar el peatge de l'autopista dues vegades. Sort que, aquí, és molt *comodo* (barat), només costa setanta-cinc colones. Deixem el *terios* a *Adobe*, l'agència on el vam llogar no té seu a l'aeroport i ens van demanar que ho féssim aquí. Tot seguit ens porten a l'aeroport en una furgoneta.

Després d'esperar-nos una mitja hora, embarquem les maletes. Perfecte, encara falta molt per marxar i no n'haurem d'estar pendents. Anem a menjar una mica i recorrem les botigues de l'aeroport... de tot l'aeroport, un parell de vegades. És més aviat petit. Aprofitem per fer les últimes compres. Tenim tota la tarda. Ens hem passat, ens n'hem assegurat tant de ser a l'hora aquí que, tot i les caminades, encara ens sobra temps per avorrir-nos una bona estona (i ens fa una mica de mandra, i por, anar a visitar San José, ni que sigui una estona).

LA TORNADA

San José – Madrid – Barcelona - Taradell

L'avió marxa puntual, a un quart i cinc de nou del vespre. És un *Airbus* A340-300 com el de l'anada, només que va ple i no estarem tan amples. Encara que estem més endavant, i no sentim tant els motors. El vol és molt tranquil, només amb algunes turbulències, sense importància, al principi. Dormim força, almenys jo, unes sis o set hores de les deu que dura el trajecte, en part gràcies al coixí que m'he comprat a l'aeroport. La tornada se'ns fa molt més curta... és l'avantatge dels vols nocturns en què, poc o molt, ni que sigui per esgotament, acabes dormint.

L'escala a Madrid és, en teoria, força curta, d'una hora i mitja. El vol tampoc és directe, tal i com ens havien venut (tot i que això, ja ho teníem clar des de l'anada). Sortim amb un retard de gairebé tres quarts d'hora, amb un altre *Airbus*, ara un A321... on em sorprèn que els seients són gairebé més còmodes que els del vol intercontinental. No és el primer cop que em passa, i no ho acabo d'entendre.

Amb poc menys d'una hora arribem a Barcelona. Les nostres maletes també. Ens recull l'Are, un amic, i una horeta més tard ja som a Taradell explicant aventures i peripècies. Hi arribem a les vuit del vespre, almenys jo, tristos perquè s'han acabat les vacances, però contents perquè tot ha anat molt bé. Costa Rica ens ha agradat molt, als tres. Ens ho hem passat molt bé, hem fet el que volíem i hem estat de sort amb el temps, la pluja no ens ha espatllat ni impedit fer gairebé res... i per ser el mes més plujós de l'any al país, ens ha enganxat ben poques vegades. Toco ferro (i fusta, i tot el que faci falta), però amb això normalment tinc força sort.